

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QO‘QON DAVLAT UNIVERSITETI**

**“TASDIQLAYMAN”
Qo‘qon davlat universiteti
rektori D.Sh.Xodjaeva
2026-yil 6-mart**

**60111400 – O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI TA’LIM YO‘NALISHI
BITIRUVCHI KURS TALABALARI UCHUN FANLARARO YAKUNIY
DAVLAT ATTESTATSIYA SINOV
DASTURI VA BAHOLASH MEZONI**

Bilim sohasi:	100000 –Gumanitar soha
Ta’lim sohasi:	110000 – Pedagogika
Bakalavriat yo‘nalishi:	60111400 – O‘zbek tili va adabiyoti

Ushbu dasturda 60111400- O‘zbek tili va adabiyoti ta’lim yo‘nalishi kunduzgi bo‘lim Hozirgi o‘zbek adabiy tili, O‘zbek adabiyoti fanlari bo‘yicha yakuniy davlat attestatsiyasini o‘tkazish tartibi, baholash mezonlari, savollari va o‘quv adabiyotlari hamda elektron ta’lim resurslari keltirilgan.

Tuzuvchilar:

O.To‘xtasinova

Qo‘qon davlat universiteti
O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasini mudiri
filologiya fanlari nomzodi, dotsent

I.Madrahimov

Qo‘qon davlat universiteti
O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasini dotsenti,
filologiya fanlari doktori (DSc)

Sh.Akramov

Qo‘qon davlat universiteti
O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasini dotsenti,
filologiya fanlari nomzodi

B.Xasanova

Qo‘qon davlat universiteti
O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasini dotsenti,
filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Z.Xolmatova

Qo‘qon davlat universiteti
Pedagogika kafedrasini mudiri, Dsc, professor

Taqrizchilar:

D.Xasanova

Qo‘qon davlat universiteti
O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasini dotsenti,
filologiya fanlari doktori (DSc)

M.Djurayev

Qo‘qon davlat universiteti
O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasini dotsenti,
filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

N.Erkaboyeva

Qo‘qon davlat universiteti
Pedagogika va psixologiya fakulteti dekani

professor, pedagogika fanlari doktori

Qo'qon davlat universiteti Kengashining 2026-yil 6-mart 7-sonli - qarori bilan tasdiqlangan.

60111400-O'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi bitiruvchi talabalari uchun Hozirgi o'zbek adabiy tili fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining dasturi

-Hozirgi o'zbek adabiy tili, dialektologiya, o'zbek adabiy tili tarixi, o'zbek tilining nazariy grammatikasi kabi kurslarning predmeti, maqsadi va vazifalarini farqlay olish;

- tilning sistemaviy va strukturaviy xususiyatlarini, adabiy tili me'yorlarini bilish; adabiy til va milliy til, adabiy til va dialektlar, adabiy til va jargon-argolar, adabiy til funksional stillari (vazifaviy uslublar) o'rtasidagi aloqalar, til va jamiyat, til va ong, til va tafakkur munosabatlariga oid umumnazariy bilimlardan, hozirgi o'zbek adabiy tilining tarixiy ildizlari va dialektal asoslaridan xabardor bo'lish;

- o'zbek tilining barcha bo'limlari fonetika-fonologiya, grafika va orfografiya, orfoepiya, leksikologiya va frazeologiya, leksikografiya, morfemika va so'z yasalishi, grammatika: morfologiya va sintaksis bo'yicha puxta bilimlarga ega bo'lish;

- o'zbek tilining tilshunoslikka kirish, umumiy tilshunoslik kursi bo'yicha umumiy ma'lumotga ega bo'lish; o'zbek tishunosligida shakllangan va shakllanib borayotgan yangi yo'nalishlardan xabardorlik; til ta'limiga doir nazariy ma'lumotlarni amaliy qo'llay olish kabilar bo'yicha bilimlarga ega bo'lishi;

- hozirgi o'zbek tilining og'zaki va yozma shakllarini me'yorlashtirib turuvchi qoidalar tizimini, orfoepiya, grafika, orfografiya, punktuatsiyani amaliy qo'llash ko'nikmasini egallagan bo'lishi;

- hozirgi o'zbek adabiy tili taraqqiyotini belgilovchi lingvistik va ekstralingvistik omillar xususida fikr yurita olish;

- fonetik-fonologik, leksik-semantik, morfemik, morfologik va sintaktik tahlil ko'nikmalariga ega bo'lish;

- til va yozuvga oid davlat xujjatlaridan farmon, qonun va qarorlardan, shuningdek tilshunoslikning u yoki bu sohasida ishlagan yetakchi mutaxassilar faoliyatidan xabardor bo'lish;

- Mustaqillik yillarida o'zbek tili lug'at boyligida sodir bo'lgan va bo'layotgan o'zgarishlarni, shuningdek, rasmiy ish yuritish va atamashunoslik bilan bog'liq jarayonlarni to'g'ri baholay olish;

- o'zbek adabiy tili fanining tarixi va rivojlanishi. Badiiy asar tili va til xususiyatlarini tahlil qila olish. Nazariy tushunchalarni o'rganish usullarini bilish va ularni amaliy qo'llash. Badiiy asar matni ustida ishlash bosqichlari. O'zbek tilining nazariy masalalarini mukammal o'zlashtirish ustida izlanish olib borish ko'nikmasiga ega bo'lish hamda ularni dalillay olish. O'zbek tili masalalarini o'quvchi shaxsiga yetkazish usul va metodlaridan boxabar bo'lish, interaktiv, yangi va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliy qo'llay olish, ulardan umumli foydalanish malakasiga ega bo'lish.

60111400- O'zbek tili va adabiyoti bakalavr ta'lim yo'nalishi bitiruvchi talabalari uchun Hozirgi o'zbek adabiy tili fanidan yakuniy davlat attestatsiya sinovlarining asosiy savollari

1. "Hozirgi o'zbek adabiy tili" kursining obykti nima?
2. Grafika nima?
3. Fonetikaning maqsadi?
4. So'z urg'usining fonetik tabiatiga ko'ra qanday turlari bor?
5. Lotin o'zbek yozuvining grafik tizimida analitik grafemalar bormi?
6. Xususiy fonetika nimani o'rganadi?
7. Oppozitsiyadagi integral belgilar korrelatsiyada farqlovchi belgilar vazifasini bajaradimi?
8. Eksperimental fonetika nimani tadqiq qiladi?
9. Fonetikaning fizik-akustik aspektida nimalar o'rganiladi?
10. Fonetikaning perseptiv aspektida nimalar o'rganiladi?
11. Fonetikaning lingvistik-funksional aspektida nimalar o'rganiladi?
12. Ona va ona, Siz va siz, Vatan va vatan so'zlarining yozuvda kichik yoki bosh harf bilan boshlanishi orfografiyaning qaysi prinsipiga asoslanadi?
13. Transkripsiyaning qanday turlari bor?
14. Hozirgi o'zbek adabiy tili vokalizmi necha unlini o'z ichiga oladi?
15. Bo'g'in cho'qqisi nima?
16. Grafema bu - ...
17. Tovush tilining qaysi birligi kodlashtirilganligiga ko'ra g` harfi qanday grafema sanaladi?
18. Tovush tilining qaysi birligi kodlashtirilgan bo'lishiga ko'ra 1,2,3 raqamlari qanday grafemalar hisoblanadi?
19. Tovush tilining qaysi birligi kodlashtirilganligiga ko'ra nuqta (.), vergul (,), undov (!) belgisi qanday grafemalar sanaladi?
20. Lotincha o'zbek alifbosining so'nggi varianti qachon qabul qilindi?
21. Lotin o'zbek alifbosining amalga kiritilgan so'nggi variantida nechta grafik belgi bor?

22. O'zbek tili unli fonemalarini yozuvda ifodalash uchun qo'llanadigan harflar miqdori lotin-o'zbek alifbosida nechta?
23. Qanday holatlarda so'zning yozma shaklida grafik-fonetik simmetriya ta'minlanadi?
24. *Anglamoq* fe'lining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
25. *Bitta dona* sonining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
26. *Tesha* (atoqli ot) va *tesha* (turdosh ot), *Muhabbat* (atoqli ot) va *muhabbat* (turdosh ot) so'zlarining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
27. *Ulug'*, *sariq* so'zlaridan yasalgan *ulg'aymoq*, *sarg'aymoq* fe'llarining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
28. *Maktab*, *savod* - mazkur so'zlarining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
29. *Aytgan*, *aytguncha* kabi fe'l shakllarining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
30. *Majlis* va *jurnal* so'zlarining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
31. *Taqozo*, *jumhuriyat* so'zlarining yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
32. *Atlas*, *atlas*, *davo*, *da'vo* so'zlarida urg'u belgisi va ayirish belgisining ishlatilishi orfografiyaning qaysi prinsipi talablaridan kelib chiqadi?
33. *Shkaf*, *nashr*, *go'sht* kabi so'zlarning yozilishi qaysi prinsipga asoslangan?
34. Tuproq so'zi tarkibidagi *p* va *r* undoshlarining ayrim shevalarda yoxud jonli so'zlashuvda o'rin almashinuvi (*turpoq* shaklida qo'llanilishi) qanday hodisa hisoblanadi?
35. So'z tarkibidagi ikkita bir xil bo'g'indan birining talaffuzda tushib qolishi (morfofonologiya > morfonologiya kabi) qanday fonetik hodisa sanaladi?
36. Aksentuatsiya nima?
37. Intonatsiya nima?
38. Morfema terminini kim tilshunoslikka olib kirgan?
39. Morfemika bo'yicha monografik tadqiqot olib borgan olim kim?
40. Qaysi olim morfemalarni tabiatiga ko'ra affiks, affiksoid, leksik tabiatli morfema deb uch turga ajratadi?
41. Leksemaning ko'chma ma'nosi deyilganda nima nazarda tutiladi?
42. Qaysi so'zlar leksik ma'noga ega bo'ladi?
43. Tilda bir ma'noni ifodalash uchun qo'llanadigan bir necha leksema qanday nomlanadi?
44. Bitta shu tuyoq bilan oltita bolani boqdim. Ushbu gapdagi ma'no ko'chish yo'lini izohlang.
45. So'zlarning ko'chma ma'nosi qaysi lug'atda izohlanadi?

46. Oralaridan mushuk o'tdi frazemasini qanday ma'noni anglatadi?
47. Urush ko'p odamlarning yostig'ini quritdi. Ushbu gapda qo'llangan ma'no ko'chish yo'lini belgilang.
48. Shirin xayollarga berildi. Gapdagi sifatda qanday ma'no ko'chishi bo'lgan?
49. Nominativ birlik bu-?
50. Ifoda semalari deyilganda nimani tushunamiz?
51. Terminlarning ommalashib umumiy nutq birligiga aylanishi hodisasi tilshunoslikda nima deyiladi?
52. Narsa - hodisalar o'rtasidagi aloqadorlikka asoslangan ma'no ko'chirilishi bu-...
53. «Kovushini to'g'irlab qo'ymoq» iborasining lug'aviy ma'nosi?
54. *zobit, iloh, lavh* so'zlari tilimizga qaysi tildan o'zlashgan?
55. Vulgarizmlar qanday ma'nodagi so'zlar?
56. Nomema nima?
57. Leksik ma'no taraqqiyotiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar...
58. Leksik ma'no nechta turga bo'linadi?
59. Qaysi xususiyatiga qarab leksik ma'no asosiy va yasama ma'nolar bo'ladi?
60. Leksik omonimiyaga yondosh hodisalar.
61. Omograf nima?
62. Qanday hodisa paronimiya sanaladi?
63. *ozgina, sal, picha, xiyol, jinday, qittay, jichcha*-qanday sinonimga misol bo'ladi?
64. Argotizm nima?
65. Haqorat ma'nosida qo'llanadigan so'zlar qanday so'zlar deyiladi?
66. Bir necha ma'noni bildiruvchi so'zlar nima deyiladi?
67. Hosila ma'no nima?
68. Yozilishi bir xil, talaffuzi har xil bo'lgan leksemalar nima deyiladi?
69. Atash semalari yana qanday nomlanadi?
70. Siyoh so'zi tojik tilida qanday ma'noni bildiradi?
71. Tilda mavjud bo'lgan barcha so'zlarning yig'indisi bu-...
72. Soddalashish hodisasida ...
73. So'zlarning shakliy o'zgarishini o'rganuvchi soha
74. So'zlarning leksik-grammatik kategoriyalari tasnifi qanday tamoyillarga suyanadi?
75. *-lik* qo'shimchasi qanday ma'noli ot yasaydi?
76. Kelishik kategoriyasi birinchi navbatda qanday vazifani belgilaydi?

77. Kelishik shakllari qaysi yordamchilar bilan analitik grammatik forma hosil qiladi?
78. Qaratqich va tushum kelishiklarining qisqargan shakli qanday hodisani yuzaga keltiradi?
79. Qachon qaratuvchili birikmada qaratuvchini tushirish mumkin?
80. Qaralmish o'z olmoshi bilan ifodalanganda qanday ma'no bildiriladi?
81. Qanday konstruksiyalarda tushum kelishigi hamisha belgisiz ishlatiladi?
82. ...Bu go'zal qiz...oq-sariq tusda yaratilgan edi. Ra'noning sochi gungurt-qora, ya'ni quyoshsiz bo'lib ko'rinar edi. Sochlari juda quyuq, sanoqsiz kokillar orqa-o'ngini tutib yotar.Ushbu matnda nechta sifat mavjud?
83. Sifatlarning ma'no guruhlarini belgilang:1.Xususiyat bildiruvchi2.Rang-tus bildiruvchi3.Maza-ta'm bildiruvchi4.Harakat-holat bildiruvchi5.Hid bildiruvchi6.Makon-zamon belgisini bildiruvchi
84. Qaysi gapda otlashgan sifat qaratqich aniqlovchi vazifasida kelgan?
85. Belgini to'g'ridan-to'g'ri ifodalaydigan va uni daraja-lab ko'rsatish imkoniyatiga ega bo'lgan sifat-lar---
86. Qori Ishkamba o'lguday ziqna odam edi.Ushbu gapdagi sifatning darajasi...
87. Sifatlarda qo'llanuvchi qaysi modal forma sifat-larda va otlarda bir xil shaklga ega?
88. Butunning qismini, ulushini ifodalaydigan sonlar qanday nomlanadi?
89. Quyidagi gapda *bir* so'zi qanday ma'noda ishlatilgan?Mashina bir lapangladi-da, yana ilgariladi(Said Ahmad)
90. Og'iz, luqma kabi hisob so'zlari qanday vazifa bajaradi?
91. Harakatning ob'ekt va sub'ektga munosabatini bilduvchi kategoriya qaysi?
92. So'z birikmasi kompleksidagi qaysi so'z doim doim hokim bo'ladi?
93. Komponentlar tarkibidagi mustaqil so'zlar qanday bog'lanadi?
94. Sintaktik aloqalarni ifodalovchi vositalar
95. *Chopsa chopilmas, kessa kesilmas* tipidagi gaplar qanday gaplar hisoblanadi.
96. Kesim tarkibida hech, sira so'zlari qatnashgan bo'lsa u odatda
97. Determinantlik -...
98. Determinant gap bo'lagi masalasida izlanish olib borgan tilshunos kim?
99. Leksikologiyaning turlari:
100. Frazeologiyaning obyekti:
101. Leksikografiyaning predmeti:
102. Quyidagi sinonimik qatordagi so'zlarning qaysi biri eskirgan

103. Ayol qalbi tosh bo'lsa ham, allaqayeri paxtadan yumshoq, ipakdan mayin bo'ladi. Ushbu gapda gumon olmoshiqaysi gap bo'lagi vazifasida kelgan?
104. Zargarov sahrodagi ishlarning miqyosini yaxshi tasvirlab berdi. Ushbu gapda nechta so'z birikmasi mavjud?
105. Har qanday til o'zining so'zlari, iboralari va qo'shimchalaridagi imkoniyatlarini qaysi bo'limda to'liq namoyon qiladi?
106. Muzaffarning lo'ppi yuzidagi achinish alomati xushnud tabassum bilan almashdi. Ushbu gapda otli so'z birikmalarining soni nechta?
107. Darak ma'nosi so'roq gap orqali va darak gap orqali ifodalansa, ular o'rtasida qanday farq bo'ladi?
108. Buyruq ma'nosini qanday gaplar orqali berish mumkin?
109. Gap kesimi hisoblanadi bog'lamasi bilan shakllangan bo'lsa, gapning kesimi qanday kesim sanaladi?
110. Mehmon kelsa eshikdan, Rizqi kirar teshikdan. Ushbu gapdagi kesimlarni aniqlang.
111. Boshimda o'ynar qamchilar, qon ko'zlarimdan tomchilar, bir benavo gul yanchilar, ozodkorim kelmasa. Ushbu qo'shma gap tarkibidagi sodda gaplarning kesimlarini belgilang.
112. Qaysi qatorda vazifadosh ko'makchi otlashgan so'zdan keyin qo'llangan?
113. Tobe bo'lak hokim bo'lakka egalik, kelishik qo'shimchalri ko'makchilar, ohang yordami bilan bog'lansa, qanday birlik hosil bo'ladi?
114. Yigit-qizlarimiz o'z aql-zakovati, kuch-qudratini to'la-to'kis namoyon qila olishi kerak. Ushbu gapda juft so'zlar qanday gap bo'lagi vazifasida kelgan?
115. Buni kim bilmaydi? Berilgan gapdan so'roq gap shakli orqali qanday gap mazmuni ifodalangan?
116. Nutq jarayonida fikr ifodalash uchun kerak bo'lgan so'zlarning qo'llanishi yoki qo'llanmasligiga ko'ra gaplar qanday turlarga bo'linadi?
117. So'z birikmasida hokim bo'lak egalik qo'shimchasidagi ot bilan ifodalangan bo'lsa, tobe bo'lak qaysi kelishikdagi ot bilan ifodalanadi?
118. So'z birikmasida hokim bo'lak belgi bildiruvchi so'zlar bilan ifodalanib, qiyoslashga asos vazifasini bajarsa, qiyoslanuvchi so'z qaysi kelishik shakli orqali bog'lanadi?
119. Sintaksisda teng aloqa atamasi qanday izohlanadi?
120. Biri ikkinchisiga tobe bo'lgan bo'laklar o'zaro grammatik shakllar yordamisiz bog'lansa, qanday aloqa sanaladi?
121. So'z birikmasida egalik qo'shimchasi hokim bo'lak oxiriga qo'shilsa, tobe bo'lak qanday shaklda bo'ladi?
122. Buyruq ma'nosi so'roq gap orqali va buyruq gap orqali ifodalansa, ular o'rtasida qanday farq bo'ladi?

123. Hokim soʻz olmosh bilan ifodalangan soʻz birikmalari qatorini toping.
124. Qaysi gap tarkibida ot +sifat tarzidagi boshqaruvli birikma mavjud ?
125. Bevosita kuzatishda berilmaganlik nima?
126. Qo'shimcha leksemasi o'zak va qo'shimchaga ajratiladimi
127. Qaysi affiks chama son hosil qilmaydi?
128. -in ma'no va vazifasiga ko'ra qanday morfema?
129. Qaysi so'z turkumining o'ziga xos sintaktik vazifasi yo'q?
130. Yordamchi soʻzlar shakily xususiyatiga koʻra necha xil boʻladi?
131. Sifat odatda qaysi soʻz turkumiga bogʻlanadi?
132. Orttirma daraja qaysi usullar bilan hosil qilinadi?
133. Qaysi qatorda + derivatsion morfema + derivatsion morfema + derivatsion morfema shaklidagi so'z berilgan?
134. Tartib sonlar miqdor sonlardan asosan qaysi xususiyati bilan farqlanadi?
135. Soʻz-gaplarning alohida belgilari nechta?
136. Mustaqil soʻz soni:
137. Son qanday hollarda kelishik va egalik affikslarini qabul qiladi?
138. Ravishdoshning morfologik mohiyati nimadan iborat?
139. Oʻzbek tili morfologik tizimini Yevropa tilshunosligi mezonida talqin etishning ichki bosqichlari qaysilardan iborat?
140. Olmoshdan qaysi so'z turkumini yasash mumkin?
141. Sifatlar qaysi xususiyatiga koʻra asliy va nisbiy sifatlarga boʻlinadi?
142. Zamaxshariy turkiy tilning sinxronik formal tavsifi metodining bosh tamoyili qaysilar?
143. Leksemalarning maʼnoviy tasnifidagi ilk bosqich belgisini koʻrsating.
144. Faqat feʼlning munosabat kategoriyalari:
145. Sodda sonlarning asosiy belgisi nima?
146. Shaxs-son:
147. Narsa, hodisani oʻrganish jarayoni qaysi zaruriy bosqichlarda kechadi?
148. Maʼlum fanning oʻrganilishi qaysi metodologiya asosida amalga oshiriladi?
149. Tub leksema qatorini toping?
150. Sonning qaysi turi koʻpincha egalik affiksi bilan qoʻllaniladi?
151. Qaysi gapda ega shaxs oti bilan ifodalangan?

152. Ega belgilash-jamlash olmoshi bilan ifodalangan gapni aniqlang.
153. Har qanday til o'zining so'zlari, iboralari va qo'shimchalaridagi imkoniyatlarini qaysi bo'limda to'liq namoyon qiladi?
154. Qaysi birikmalarda tobe so'z sifat bilan ifodalangan?
155. Maʼlum zaruriy gap boʻlagi tushib qolsa ham, mazmuni ahlanadigan gap qanday gap deyiladi?
156. Qoʻshma gapning tuzilishiga koʻra turlarini aniqlang.
157. Ikki komponentli qoʻshma gap turlari:
158. Berilgan gap qoʻshma gapning qaysi turiga kiradi? Chaqirsam, indamaysiz.

159. Keltirilgan misolda tagiga chizilgan so'zlar gapning qaysi bo'lagi kelgan? Adabiy ijod sohasida qanday jarayonlar kechayotganini bilgilar keladi.
160. Birikmali qo'llangan gap bo'laklarini aniqlang. U muhim topshiriqni bajarganidan sevinchini ichiga sigdira olmas edi.
161. Misolda "yaxshi" so'zi gapning qaysi bo'lagi vazifasida kelgan? Yaxshi yomon libos bilan ham yaxshi.
162. Tagiga chizilgan so'zlar gapning qaysi bo'lagi vazifasida kelgan? Ko'ngliga kelgan gapni ochiq aytishga Nizomjonning sira tili bormadi.
163. Misolda tagiga chizilgan so'zlar gapning qaysi bo'lagi vazifasida kelgan? Jahongirov qanchalik obro'ga ega ekanligini namoyish qildi.
164. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga kiradi? Til boshqa-yu, dil birdir, chunki el birdir.
165. Gapning tuzilishiga ko'ra qaysi turligini aniqlang. Nur borki, soya bor.
166. Quyidagi gapda ega vazifasidagi so'zni aniqlang. Zaminni, zamonni yashartir, Navro'z!
167. So'zlar o'zaro teng bog'langanda qanday vositalar orqali birikadi?
168. –mi, -chi, -a, -ya yuklamalari yordamida qanday gap tuziladi?
169. Qaysi qatordagi atamalar grammatikaning sintaksis qismiga tegishli?
170. Tashvish bilan inson qiladi huzur. Ushbu gapda kesim vazifasida kelgan so'zni belgilang?
171. Qaysi qatordagi gapda maqsad holi maqsad ravishdoshi bilan ifodalangan?
172. Qaysi gapda aniqlovchi tarkibida fe'lning funktsional shakllari mavjud?
173. Sifatlovchi o'z sifatlanmishiga qanday yo'l bilan birikadi?
174. Qaysi qatordagi boshqaruv aloqasida grammatik vosita shaklan ifodalanmagan?
175. O'xshatish ma'nosini bildirgan izohlovchi qaysi qatorda bor?
176. Keltirilgan misolda gapning qaysi bo'laklari uyushib kelgan? Abdulla aka a'zolikka qabul qilinganlar bilan erinmay gaplashar, bilimi, dunyoqarashi, nimalar o'qiyotganini obdon surishtirar edi.
177. Yozuvchining mahorati shundaki, butun bahorni atigi chigitdek keladigan ko'za ichiga qamab bera oladi. Bu gap qo'shma gapning qaysi turiga mansub?
178. Qo'shma gapning tuzilishiga ko'ra turlarini aniqlang.
179. Berilgan gap qo'shma gapning qaysi turiga kiradi?
180. Chaqirsam, indamaysiz.
181. Keltirilgan misolda tagiga chizilgan so'zlar gapning qaysi bo'lagi bo'lib kelgan? Adabiy ijod sohasida qanday jarayonlar kechayotganini bilgilar keladi.

182. Birikmali qo'llangan gap bo'laklarini aniqlang. U muhim topshiriqni bajarganidan sevinchini ichiga sig'dira olmas edi.
183. Misolda "yaxshi" so'zi gapning qaysi bo'lagi vazifasida kelgan? Yaxshi yomon libos bilan ham yaxshi.
184. Tagiga chizilgan so'zlar gapning qaysi bo'lagi vazifasida kelgan? Ko'ngliga kelgan gapni ochiq aytishga Nizomjonning sira tili bormadi.
185. Keltirilgan misolda gapning qaysi bo'laklari uyushib kelgan? Yozuvchining qanaqa asarlar yozayotganiga, qanday yozishiga qiziqadilar.
186. Misolda gapning qaysi turi berilgan?
Yaxshidir achchiq haqiqat.
Lek shirin yolg'on yomon.
187. Shaxsi ma'lum gaplarda egani anglatib turuvchi grammatik shakl asosan qaysi?
188. Aytishlaricha, bu yil qish iliq kelar emish. Ushbu gapdagi kirish so'z qanday ma'noni anglatadi?
189. Demak, maktabni bitirib, o'qishga kirmoqchisan?
Ushbu gapdagi kirish so'z qaysi ma'noni bildiradi?
190. Siz ham shunday o'ylaysizmi? Aksincha!
Ikkinchi qatordagi gap qaysi javobda to'g'ri izohlangan?
191. Shunisi ma'lumki, u Gulnozaning fikriga qo'shilmaydi.
Ushbu gap ergash gapning qaysi turiga mansub?
192. Eslaringda bormi, bir yili men bir kunda 846 kg paxta tergan edim. SHu gapni turini toping.
193. Yer o'rik emaski, o'zi gullab o'zi pishsa. Mazkur gap ergash gapning qaysi turiga kiradi.
194. Murakkablashgan sodda gapning sodda gapdan farqini belgilang.
195. Yomg'ir sharros quysa-da, bolalar o'yinni davom ettirar edilar. Ergash gapning turini aniqlang?
196. Sintaksis...
197. Sintaksis nimani o'rganadi?
198. Asosiy sintaktik birliklar:
199. Sintaktik aloqalarni ifodalovchi vositalar...
200. Shakar qovunlarning mayin hidlari sabo bilan tarqalur sekin. Sifatlovchi aniqlovchilarni toping.

Hozirgi o'zbek adabiy tili
fanidan o'quv adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati
Asosiy darslik va o'quv qo'llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Adabiyot turi	Nashr yili	Adabiyotning ARM dagi shifri	Adabiyotning ARM dagi inventar raqami	ARM dagi soni
1	M.Asqarova	O'zbek tili praktikumi	O'quv qo'llanma	"Iqtisod-moliya" T-2006	81.2Ў ₃	y/κ 3765	25ta
2	I.Madrahimov	Hozirgi o'zbek adabiy tili	O'quv qo'llanma	"Farg'ona" F-2008	81.2Ў ₃	312148	5 ta
3	N.Mahmudova	O'zbek tilining nazariy grammatikasi	O'quv qo'llanma	"O'qituvchi". T-1995	81.2Ў ₃	y/κ 4408/1-30	49 ta
4	D.Lutfullayeva	Hozirgi o'zbek adabiy tili II qism	O'quv qo'llanma	"Iqtisod-moliya" T-2018	81.2Ў ₃	y/κ 4408/1-30	30 ta

Qo'shimcha adabiyotlar

1.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risi'dagi Farmoni ("Xalq so'zi",2017 -yil,8 -fevral)

2.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora –tadbirlari" to'g'risida ("Xalq so'zi", 2017-yil, 21-aprel)

3.Qilichov E. Hozirgi o'zbek adabiy tili.Ma'ruza matnlari. To'ldirilgan 2-nashri. - Buxoro: "Buxoro universiteti", 2001.

4.O'zbek tilining imlo lug'ati. -T.: "FAN", 1976.

5.O'zbek tilining kirill va lotin alifbolaridagi imlo lug'ati,-T.: "Sharq",1999.

6.Hojiyev A. Tilshunoslik terminlarining izohli lug'ati.-T.: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi", 2002.

7.Nematov H.O'zbek tili tarixi fonetikasi.-T.: "O'qituvchi", 1992.

8.Nurmonov A.N. O'zbek tili fonologiyasiva morfonologiyasi.-T.: "O'qituvchi",2005.

- 9.Rahmatullayev.SH.U. O`zbek tilining yangi alifbosi va imlosi.-T.: “Unversitet”,1999.(Qayta nashri 2002.)
- 10.Jamolxonov.H.A. Fonetika, fonologiya va orfoepiya. Ma`ruzalar matni.-T.: Nizomiy nomli TDPU bosmaxonasi, 1999.
- 11.Abduazizov. A. O`zbek tili fonologiyasi va morfonologiyasi. -T.: “O`qituvchi”, 1992.
- 12.Jamolxonov.H.A. Grafika va orfografiya. Ma`ruzalar matni. -T.: Nizomiy nomli TDPU, bosmaxonasi,1999.
- 13.Mahmudov.A. Unlilar. -T.: O`zFA,”Kibernetika”, ilmiy ishlab chiqarish birlashmasi.1993.
- 14.Mirtojiyev.M.M. O`zbek tili fonetikasi. -T.:”Unversitet” 1998. 2013.
- 15.Tursunov.U.M. ; Muxtorov I.; Rahmatullayev SH. Hozirgi o`zbek adabiy tili. Qayta ishlangan, to`ldirilgan nashri. -T.: ”O`zbekiston”, 1992.
- 16.To`ychiboyev B. O`zbek tili tarixiy fonetikasi. -T.: ”O`qituvchi”, 1990.
17. O`zbek orfografiyasining asosiy qoidalari. -T.: “Fan”, 1956.
- 18.O`zbek tilining asosiy imlo qoidalari. -T.: ”O`qituvchi”, 1995.
- 19.Ne`matov H., Bozorov O. Til va nutq. -T.: “O`qituvchi”, 1993.

Elektron ta'lim resurslari.

1. www.literature.uz.
2. www.genhis.philol.
3. [http:// en. wikipedia.org/wiki/Structuralism](http://en.wikipedia.org/wiki/Structuralism).
4. <http://www.brocku.ca/english/courses/4F70/struct.html>.

60111400-O‘zbek tili va adabiyoti yo‘nalishi bitiruvchi talabalari uchun O‘zbek adabiyoti fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovining dasturi

“O‘zbek adabiyoti” eng qadimgi davrlardan XX asrning boshlarigacha, mustaqillik davrida yaratilgan muhim adabiy merosni o‘rganish, bu adabiyotni yaratgan shoirlar, adiblar – mualliflar hayoti va ijodiy faoliyatini, adabiy-ijtimoiy muhit, xalqlar o‘rtasidagi adabiy va madaniy aloqalar va eng muhimi, o‘zbek badiiy tafakkuri taraqqiyoti tadrijini o‘rganishni va o‘rgatishni o‘z oldiga maqsad qilib qo‘ygan.

Mazkur fanning vazifasi o‘zbek adabiyotining tarixiy taraqqiyot bosqichlari, har bir bosqichda yashab ijod etgan ijodkorlar asarlarini g‘oyaviy-badiiy, estetik jihatdan tahlil va talqin qilish, milliy va zamonaviy adabiyotning eng nodir namunalarini o‘rganishni nazarda tutadi.

Modul-kredit tizimida ta'lim olayotgan talabalar "Adabiyot tarixi" fan dasturining 1-moduli "**Eng qadimgi adabiy yodgorliklar**", 2-modul "X-XIII asrlar adabiyoti" bo'limini 1-kursning ikkinchi semestrda o'qib o'rganadilar. Mazkur fan dasturining 3- moduli bo'lgan "XV-XVII asrlar adabiyoti" hamda "XVII – XIX asrlar o'zbek adabiyotida ijtimoiy siyosiy va madaniy hayotdagi o'zgarishlar" mavzulari " 2-kursning 3-semestrda, "XIX asrning ikkinchi yarmi XX asr boshlaridagi o'zbek adabiyoti", "Milliy uyg'onish (jadid) adabiyoti", "XX asr o'zbek adabiyoti" masalalarini qamrab olgan 4-5-6-7-modullar 4-5-semestrda o'tish rejalashtirilgan hamda 4- semestrda mazkur fandan kurs ishi va talabalar yakuniy davlat attestatsiyasida "O'zbek adabiyoti" fanidan imtihon topshirishi belgilab qo'yilgan.

60111400- O'zbek tili va adabiyoti bakalavr ta'lim yo'nalishi bitiruvchi talabalari uchun O'zbek adabiyoti fanidan yakuniy davlat attestatsiya sinovlarining asosiy savollari

1. Qaysi asarda “Bir kishiga iki narsa bo‘lsa unga muruvvat yo‘li yopiladi, birinchidan, behuda so‘zlar bilan vaysasa, ikkinchida bu kishining so‘zlari yolg‘on bo‘lsa” degan fikrlar bor?
2. Qaysi asarning Qohira, Vena, Namangan kabi nusxalar bor ?
3. Quyidagi satrlar qaysi asardan olingan: “agar arslon itlarga bosh bo‘lsa, itlar arslonga aylanadi, lekin it arslonlarga yetakchilik qilsa, arslonlar itlar kabi bo‘lib qolishi mumkin”.
4. “Qutadg‘u bilig” asarini eronlik va turonliklar qanday ataganlar?
5. Qaysi adib o‘z asarini “kashg‘archa til” bilan yozganini aytadi?
6. “Avesto”da Sraosha kimning hamrohi sanaladi?
7. Lutfiyning qaysi g‘azali qofiyasi yo radifi so‘roq bilan tugaydi?
8. Kim namanganlik Muhammad hoji Eshon Lolareshning qo‘lida “Qutadg‘u bilig” ning yana bir nusxasi borligi haqida ma’lumot beradi?
9. She’rda maqol keltirish san’ati nima deyiladi?
10. “Hibat ul- haqoyiq” asarida ilm manfaati, jaholatning zarari haqida qaysi bobda yozilgan?
11. Elni boshqarish ham beklik asosi, Ikki narsa erur asl ildizi. Deganda Yusuf Xos Hojib nimani nazarda tutadi?
12. “Qissasyi Rabg‘uziy”da shayton qaysi meva urug‘ini o‘g‘irladi va uch marta sug‘orish uchun ruxsat oldi.
13. Sa’diy Sheroziyning “Guliston” asari ta’sirida dunyoga kelgan nasriy didaktik asarlarni aniqlang?
14. Ko‘rgali la’ling aqiqin ko‘nglum ul yon tortadur, Bu yamon andishaliqni go‘yiyo qon tortadur. Ushbu matla’li g‘azal muallifi kim?
15. Kim afsonaga “Haqiqatdan xabar beruvchi yolg‘on hikoyat” deb ta’rif bergan?
16. «Qissayi Rabg‘uziy»da yozilishicha, Sulaymon payg‘ambar bilan suhbat qurgan mo‘rcha (chumoli)ning oti nima edi?
17. “Muhabbatnoma” ning bizgacha necha nusxasi yetib kelgan?
18. “Hibat ul- haqoyiq ” asarining nechanchi bobi tilni tiyish odobi haqida ?
19. O‘zbek adabiyotini Lutfiy qaysi janrlar bilan boyitgan?
20. Yoz fasli in bori bu lazzat-u ishrat bila, Yol’giz men muhtalo dard-u g‘am-u mehnat bila. Xalq gulgash etarlar g‘unchadek o‘ynab-kulub, Kunji mehnattur dag‘i, men yig‘la-yu hasrat bila Ushbu g‘azal muallifi kim?
21. Arabiy va forsiy adabiyotda uchramaydigan, faqat turkiy adabiyot adabiyot uchun xos bo‘lgan janr qaysi?
22. “Qutadg‘u bilig” asaridagi Oyto‘ldining ma’nosi qaysi qatorda izohlangan?
23. Gadoiy o‘zining devonida g‘azaldan tashqari yana qaysi janrlarda she’r ijod qilgan?

24. Abu Mansur As- Saolibiy qancha ilmiy asar yozgan ?
25. Qutadg‘u bilig‘ning Qohira nusxasi qaysi yozuvda ko‘chirilgan?
26. «Kimki quyoshni qo‘li bilan bekitmoqchi bo‘lsa xato qiladi. Quyoshni choyshab bilan yopib bo‘lmaydi » Ushbu parcha qaysi asardan olingan ?
27. Tuyuquq bitiktoshida Tunyuquq necha kishini birlashtirib shad degan unvon oladi?
28. “Uma kelsa qut kelur”. Ushbu jumla “Devonu lug‘atit turk”da qaysi janrda deb hisoblanadi?
29. Lutfiy qaysi g‘azalining har bir baytida bittadan maqol qo‘llagan?
30. Lutfiyning “Ayoqingg‘a tushar har lahza gisu” g‘azali qaysi vaznda yozilgan?
31. Xo‘jandiyning «Latofatnoma» asari qaysi shaklda yozilgan ?
32. Qaysi asarda so‘ngakda ilik bo‘lishi lozimligi kabi er kishiga bilim kerakdir, ko‘rki aqlidir, so‘ngakning ko‘rki ilikdir degan fikrlar berilgan?
33. Koshg‘arning ikkinchi nomi nima?
34. Lutfiyning “Xoh inon, xoh inonma” radifli g‘azaliga kim nazira bitgan?
35. Qutadg‘u bilig‘ asarini kim baytma-bayt o‘zbek tiliga ilmiy tabdil qilgan?
36. “Qutadg‘u bilig‘” asarida “Bek bu ikki narsa bilan elni buzadi” deyiladi. Bu ikki narsa nimaligini aniqlang?
37. Ohkim, devona ko‘nglum muhtalo bo‘lmish yana, Bu ko‘ngulning ilgidin jonga balo bo‘lmish yana. Navoiy o‘zining “Majolis un-nafois” asarida qaysi shoirning ushbu matla‘li g‘azalini mashhur ekanligini ta’kidlaydi?
38. “Avesto”da bitmas-tuganmas kuchga ega pahlavon sifatida tasvirlangan timsol kim?
39. Qaysi asar Mahmudxon sultonga bag‘ishlangan?
40. Navoiy qaysi asarida “Muhabbatnoma” dan ijodiy foydalangan?
41. “Qutadg‘u bilig‘” asarini chinliklar va mochinliklar qanday nomlagan?
42. Yusuf Xos Hojib “Qutadg‘u bilig‘” asarini kimga taqdim qiladi?
43. Qaysi ijodkor o‘zi haqida « ...bu kitobni tuzgan , toat yo‘lida tizgan, ma’siyat yobonin kezgan , o‘zi ozuqlug‘, ko‘p yozuqlug‘... » deagn so‘zlarni qayd etgan ?
44. Lutfiyning qaysi g‘azali ham mumtoz yo‘lda, ham zamonaviy estrada usulida ashula qilingan?
45. Kim qaysi asarida “Mavloni Lutfiy o‘z zamonasining malik ul-klomi erdi, forsiy va turkiyda nazri yo‘q erdi va turkcha devoni mashhurdir” deb yozadi?
46. Qaysi shoir Sharafiddin Ali Yazdiyning «Zafarnoma » asari asosida o‘zbek tilida 10 ming baytdan ziyodroq masnaviy – doston bitadi?
47. “Avesto”ga ko‘ra Axuramazda tomonidan yaratilgan birinchi odam qanday nomlangan?
48. Kim “Qutadg‘u bilig‘” asari haqida 1823-yilda ma’lumot chop etib, uni ilm ahliga tanishtiradi?
49. Xorazmiyning “Muhabbatnoma” asari qachon yozilgan?
50. “Qutadg‘u bilig‘” asarining qaysi nusxasi 1439-yilda Hirotda uyg‘ur yozuvida ko‘chirilgan?

51. Xorazmiy "Muhabbatnoma" ning nechanchi nomasida tong nasimiga murojaat qiladi?
52. Tuyuqqa xos xususiyatlar qaysi qatorda ko'rsatilgan?
53. "Qutadg'u bilig" asarining muqaddimasi qanday yo'lda yozilgan?
54. Qaysi asar Qoraxoniylar davrining mafkuraviy ta'limoti sifatida ham alohida ahamiyatga ega?
55. Qadimgi qo'shiqlar necha hijoli bo'lgan?
56. Nuh alayhissalom uzumni nimalarning suvi bilan sug'ordi?
57. "Avesto"da kuch qudrat, baxt saodat ramzi qaysi timsol bilan berilgan?

58. «Qissayi Rabg'uziy» asaida Nuh alayhissalom uzumni nima bilan su'gorgandan so'ng undan sirka paydo bo'ldi ?
59. She'riy asarlarining yarmini ruboiylar tashkil qilgan shoir...

60. Turkiy va forsiy adabiyotda shohlar haqidagi asar asosan qaysi vaznda bitilgan?
61. "Zarina va Strangiya" afsonasi kimning asari orqali yetib kelgan?

62. Qaysi shoir o'zining g'azalida agar g'azallari lutfini bilsa, Xo'jandiy «Latofatnoma» sidan kechar edi » deb yozadi ?
63. "Hibat ul- haqoyiq" asarining nechanchi bobi saxovat va baxillik oqibati haqida?
64. «Qissayi Rabg'uziy» asarida «... yigitlar ariq(pok)i, ulug' otli, qutlu zotli, ezgu xulqli, islom yoriliq, mug'ul sanili, musulmon dinli, odamiylar odami, mo'minlar quvonchi, himmari adiz(yuksak) , aqli tengsiz beg» deya ta'riflangan tarixiy shaxs kim ?
65. "Zariadr va Odatida" afsonasi kimning asari orqali yetib kelgan?

66. "Qutadg'u bilig" asarining vazni?
67. Kim qaysi asarida Lutfiy haqida "To'qson to'qqiz yoshadi deya ma'lumot beradi?

68. "Avesto" da yomonlik xudosi kim?
69. Kimniki bek qilib yaratishni istasa Xudo, Oldin unga aql-u uquvdan qanot beradi. Ushbu parcha qaysi asardan olingan?
70. Kim "Qutadg'u bilig" ni "Baxtliklanish bilimi" deb tarjima qiladi?
71. Bolosog'un shahri ba'zi manbalarda yana qanday nom bilan yuritilgan?
72. "Qutadg'u bilig" asarida qaysi kasb kishilari haqida "ulardan qimirlagan jonga naf bor, ular qo'li ochiq bo'ladi, Ko'nglini xudo bergandan ziyod keng tutadi "deya ta'rif berilgan?
73. Xorazmiy "Muhabbatnoma" ning nechta nomasini fors-tojik tilida yozadi?
74. Xorazmiy "Muhabbatnoma" ning qaysi nomalarini fors-tojik tilida yozadi?
75. "To'maris" afsonasi kimning asari orqali yetib kelgan?
76. "Shiroq" afsonasi kimning asari orqali yetib kelgan?
77. "Dilbaro sensiz tiriklik bir baloyi jon emish, Kim aning dardi qoshida , yuz o'lum hayron emish". Ushbu matla'li g'azal muallifi kim?
78. "Devonu lug'atit turk" qanday asar hisoblanadi?
79. "Devonu lug'atit turk" necha qismdan iborat?
80. Qaysi asar Tavg'ach ulug' Bug'roxonga bag'ishlangan?
81. Yusuf Xos Hojib haqidagi ma'lumotlarni qaysi asardan olishimiz mumkin?
82. O'zbek adabiyotidagi noma janrining ilk namunasi qaysi?
83. "Muhabbatnoma" ning nisbatan to'laroq nusxasi necha baytdan iborat?
84. "Avesto" da yaxshilik xudosining ismi kim?
85. Rabg'uziyning "Qisasi Rabg'uziy" asari necha bobdan iborat?
86. Qaysi janr forscha "xat", "maktub" degan ma'noni beradi?
87. Bizgacha yetib kelgan ilk yozma turkiy doston qaysi?
88. "Qutadg'ubilig" asari nusxalari qaysi yozuvda yozilgan?
89. O'gdulmish qaysi qatorda izohlangan?
90. Qaysi asarda "suvga tayanma, chunki dunyo ne'matlarining shrinligiga, bahor go'zalligiga suyangan kishilar suvga suyangan bo'ladilar" degan fikrlar berilgan?
91. Kim "Qutadg'u bilig" asarini Istanbulda sotib olib, Venadagi Saroy kutubxonasiga keltiradi?
92. "Oltin qon" afsonasi qaysi asar tarkibida uchraydi?
93. "Qutadg'u bilig" asarining hajmi qancha?
94. Quyida berilgan qaysi asar Abulqosim Abdullo binni Muhammad al- Muqtadoga bag'ishlangan ?
95. "Muhabbatnoma" nusxalari qaysi yozuvda ozilgan?
96. XIV asrda tojik tilidagi daftarlari, ya'ni to'plamlari, "shakartek til" bilan el orasida ma'lum-u mashhur bo'lgan shoir kim edi?
97. "Hibat ul- haqoyiq " asarining nechanchi bobi dunyoning foniyliqi haqida?

98. Qaysi asarda “Bu dunyo ” qo‘nib yana ketadigan rabotdir, bu rabotga tushib o‘tuvchilar qo‘nib keta beradi. Oldingi karvon yo‘l bosib o‘zib ketdi, shu oldingi karvon necha manzilni bosib o‘tdi” degan fikrlar bor?
99. Sultonmurod Mutribiyning “Tazkirat ush-shuaro” asari kimga bag‘ishlangan?
100. “Go‘ro‘g‘li” dostonining Ozarbayjonda qancha nusxasi mavjud?
101. Hamzaning “milliy ro‘moni” qaysi?
102. Abdulla Avloniyning alifbe darsligi qaysi qatorda berilgan?
103. A.Avloniyning ma‘lum sabablar bilan bosilmay qolgan asarlari qaysilar?
104. “Sho‘royi islom” jamiyatini kim tuzadi?
105. Furqatning tarjimai holi qaysi nomlar bilan atalib kelgan?
106. Muqimiyning 3qismdan iborat, jami 244misrali asari qaysi?
107. Qaysi hukmdor “Shashmaqom” kuylariga o‘ndan ortiq kuy yaratgan?
108. Fitratning dramalari to‘g‘ri berilgan qatorni toping.
109. "Bobur - dilbar shaxs... Uyg‘onish davrining tipik hukmdori, mard va tadbirkor odam bo‘lgan". Bu fikrlar kimga tegishli?
110. Turdining “Subhonqulixon haqidagi hajviya”si qaysi janrda yozilgan?
111. Mashrab bilan kimning o‘rtasida kanizak tufayli ixtilof chiqadi?
112. Maknuna taxallusi bilan qaysi shoira ijod etgan?
113. Bobur tartib bergan devonlar adabiyotshunoslikda qanday nom bilan yuritiladi
114. Furqatning “Munojoti musaddas” asari nimaga bag‘ishlangan?
115. Mashrab ijodi haqida ma‘lumot beruvchi Majzub Namangoniy asari qanday nomlanadi?
116. Turdi ijodiga shaxsiy munosabatlar ifodasi sifatida baho bergan olim kim?
117. Huvaydo avlodidan bo‘lga qaysi ijodkor ayni paytda uning devonini ko‘chirgan kotib ham hisoblanadi?
118. Nishotiyning “Husnu Dil” asari qachon yozilgan?
119. Shoir Maxmurning asl ismi?
120. Komilning yevropacha kuy va raqsdan olgan taassuroti asosida yozilgan g‘azali qaysi?
121. Huvaydo she‘rlaridan birida “boshi yetmish, oyog‘ yuz, uch yuz badanlik qush ” haqida gapiradi. Bu qush nimaga ishora va bu ishora zaminida qanday badiiy san‘at yotadi?
122. “Mayxonag‘a kirdim, bila qoldim” Mashrabga mansub ushbu misradagi nuqtalar o‘rnida qaysi so‘z bo‘lishi kerak?
123. Liqo so‘zining ma‘nosini aniqlang
124. Nodiraning tavallud va vafot sanasini ko‘rsating.
125. Uvaysiyning farzandlari ismini toping

126. Turdi qachon vafot etgan?
127. Mashrabning adabiy merosi qaysilar?
128. Qaysi muallif Gulxaniyning otashintabiatligi uchun “Gulxaniy” taxallusini olganini aytgan?
129. Ogahiy ijodining yirik tadqiqotchilaridan biri?
130. Muhammad Rajab Avj nomi kimning asarida uchraydi?
131. Uvaysiy haqidagi ilk maqola muallifi kim va u qayerda e’lon qilingan?
132. Muqimiyshunoslik maktabiga asos solgan olim qaysi?
133. Hodixo‘ja qaysi hajviy asar qahramoni?
134. Muqimiyning «To‘yi Iqonbachcha»da satirasiga qaysi holat ustidan achchiq kulinadi?
135. Zavqiyning «Talading baring!» she’ri nima munosabat bilan yozilgan?
136. Komil qalamiga mansub «Kimni sevar yorisan» nomli sho‘xshang qo‘shiq bo‘lgan she’ri qaysi janrga mansub?
137. Tarixga «Gandimiyon shartnomasi» nomi bilan kirgan sulhga Komilning munosabati qanday bo‘lgan?
138. Jovidon so‘zining ma’nosini aniqlang
139. “Sarsari...” deb boshlanuvchi Munis misrasini to‘g‘ri davom ettirilgan javobni toping
140. Nodira haqidagi ilk maqola muallifi kim va u qayerda e’lon qilingan?
141. Zaxm so‘zining ma’nosini aniqlang
142. Arsa so‘zining ma’nosini aniqlang
143. Vara’ so‘zining ma’nosini aniqlang
144. Munis qachon tavallud topgan?
145. Mashrab ijodi haqida ma’lumot beruvchi Ishoq Bog‘istoniy asari qanday nomlanadi?
146. Vahmi balo obrazi qaysi shoir ijodiga xos?
147. Hofizning mashhur “Agar on turki Sherozi ba dast orad dili moro” misrasi bilan boshlanuvchi g‘azaliga qaysi shoir muxammas bog‘lagan?
148. Nodira adabiy merosi taxminan qancha misra?
149. «Ajab ermas» she’ri kimning qalamiga mansub?
150. “Axtaring” radifli gazal kimga mansub?
151. Mashrab ijodi haqida ma’lumot beruvchi Mirzoolim Mushrif asari qanday nomlanadi?
152. Turdi ijodiga yuksak ijtimoiy qarashlar ifodasi sifatida baho bergan olim kim?
153. Huvaydoning sufiyona dunyoqarashi haqidagi tahlillarga o‘z doktorlik dissertatsiyasidan o‘rin bergan olim kim?
154. Nishotiyning “Husnu Dil” dostonidagi Fuod kim?

155. Maxmurning hajviy asarlarini o‘z ichiga olgan qo‘lyozma kimlarning sa’y-harakati bilan topilgan?
156. Furqatning «Peysai axbor» nom Hindiston gazetidin naql qilib yozgan xabari» sarlavhali maqolasi nima haqida?
157. Chug‘z so‘zining ma’nosini aniqlang
158. “Ikki Mashrab” maqolasining muallifi kim
159. Musaxxar so‘zining ma’nosini aniqlang
160. Uruj so‘zining ma’nosini aniqlang
161. Furqat qalamiga mansub “Qavoidi Chin va umuri siyosiy” qanday asar?
162. Zavqiy qalamiga mansub asarlar qaysilar?
163. Mashrab ijodi haqida ma’lumot beruvchi Hakimxon To‘ra asari qanday nomlanadi?
164. Nishotiyning “Qushlar munozarasi”da nechta qush haqida so‘z ketadi?
165. Gulxaniyning hammomdorlik qilgani haqidagi ma’lumotni kim aytgan?
166. Amiriy ijodida alohida o‘rin tutuvchi janr qaysi
167. “Nodira” monografiyasining muallifi kim?
168. Qaysi rus olimi “Qissai Mashrab”ni rus tiliga tarjima qilgan?
169. Qahhorning Mirzcho‘l yerlarining o‘zlashtirishi yoritilgan asari qaysi?
170. A.Qahhorning “Qo‘shshnor chiroqlari” asari qahramonlari to‘g‘ri ko‘rsatilgan
171. Biror tarixiy shaxs, yoki voqeaga ishora qilish san’ati
172. M.Shayxzodaning ilk she’riy to‘plami qaysi?
173. “Mirzo Ulug‘bek” (Shayxzoda)qaysi janrga xos?
174. “Mirzo Ulug‘bek ” tragediyasidagi tarixiy obrazlarni aniqlang.
175. “Mirzo Ulug‘bek ” tragediyasidagi to‘qima obrazlarni aniqlang
176. “Mirzo Ulug‘bek ” tragediyasidagi salbiy obrazlarni aniqlang
177. “Mirzo Ulug‘bek ” tragediyasidagi ijobiy obrazlarni aniqlang
178. “Mirzo Ulug‘bek’ tragediyasi qaysi vaznda yozilgan?
179. Zulfiyaning onasining ismi qaysi javobda berilgan?
180. Zulfiya 1954-yildan boshlab qaysi jurnalga bosh muharrirlik qila boshladi?
181. Zulfiyaning birinchi she’rlar to‘plamini aniqlang
182. Zulfiyaning urushdan keyingi dastlabki asarini belgilang
183. “Kiprikdagi tong” kitobi muallifi kim?
184. Zulfiyaning avtobiografik she’ri qanday nomlangan?
185. Adabiyotning dehqonbobo shoiri kim?
186. “Ufq” trilogiyasining ikkinchi kitobida qaysi davr voqealari aks etadi?
187. “Qonli sarob” dramasi muallifi kim?
188. Oybekning ”Qutlug‘ qon” asarining qavomi ...

189. A.Qodiriyning “O‘tgan kunlar” romanida soxta xatni kim uyushtirgan?
190. G‘.G‘ulomning “Vaqt” she‘ri qachon yaratilgan?
191. O‘zbek adabiyotida “ilmiy she‘riyat”ning ilk namunalari kimning ijodida maydonga kelgan?
192. “Qutlug‘ qon” romanidagi Yo‘lchining onasi ismini aniqlang
193. Oybekning ikkinchi romani qaysi?
194. Oybekning ikkinchi jahon urushi voqealari tasvirlangan romani qaysi?
195. Niso buvi, Faxriddin, usta Abdurahmon qaysi hikoya qahramonlari?
196. O‘zbek adabiyotida qissaning dastlabki namunalarini belgilang
197. ”Inson sadoqati”, ”Hazon bo‘lgan bahor” dramalar muallifi kim?
198. G‘.G‘ulomning qaysi she‘ri ”umr daftarini bezash haqida”?
199. ”Norin shilpiq” taxallusida feletonlar yozgan adib ...
200. ”Er boshiga ish tushsa”(O. Yoqubov) qaysi janrda?

O‘zbek adabiyoti
fanidan o‘quv adabiyotlar va elektron ta’lim resurslari ro‘yxati
Asosiy darslik va o‘quv qo‘llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Adabiy ot turi	Nashr yili	Adabiyotning ARM dagi shifri	Adabiyotning ARM dagi inventar raqami	ARMdagi soni
1	Abdurahmonov va B	O‘zbek Adabiyoti o‘qitish metodikasi	O‘quv qo‘llanma	Bayoz T-2023	81.20‘z	u/k 3765	19ta
2	Quronov B.	Adabiyot nazariyasi asoslari	darslik	Noshir T-2019	81.20‘z	312148	15 ta
3	Karimov X.	Adabiyot nazariyasi	O‘quv qo‘llanma	Yangi nashr T-2010	81.20‘z	u/k 4408/1-30	48 ta
4	Abdullayev H	O‘zbek adabiyoti tarixi	O‘quv qo‘llanma	Cho‘lpon T-2019	81.20‘z	u/k 4408/1-30	5 ta

Asosiy adabiyotlar:

1. Mirzayev S. XX asr o‘zbek adabiyoti. –T.: Yangi asr avlodi, 2004.
2. Qosimov B. Milliy uyg‘onish davri o‘zbek adabiyoti. – T.: 2006.

Qo‘shimcha adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi” to‘g‘risidagi farmoni. (Xalq so‘zi 2017 yil, 8-fevral).
2. Qosimov B. Milliy o‘yg‘onish: ma‘rifat, jasorat, fidoiylilik. – T.: Ma‘naviyat, 2002.
3. Jabborov N. Adabiyot va milliy ma‘naviyat. -T.: Ma‘naviyat, 2015
4. Jabborov N. Ma‘rifat nadir. -T.: Ma‘naviyat, 2010
5. Aliyev A. Ma‘naviyat, qadriyat va badiiyat. - T.: Akademiya, 2000.
6. Normatov U. Umidbaxsh tamoyillar. -T.: Ma‘naviyat. 2000.
7. Karimov H. Istiqlol davri adabiyoti. - T.: 2010.
8. Mirvaliyev S. O‘zbek adiblari. - Yozuvchi, 2000.
9. Adabiyot ensiklopediyasi // Tuzuvchi: H.Boltaboyev. – T.: Mumtoz so‘z, 2015.
10. Karimov H. XX asr o‘zbek adabiyoti taraqqiyotining o‘ziga xos xususiyatlari va milliy istiqloq mafkurasi. – T.: 1993.
11. Karimov H. Davr va ijod. – T.; Fan, 2001.
12. Karimov H. Milliy ozodlik kurashchilari va adabiyot. T.: Kamolot, 1997.
13. Karimov H. Shukur Xolmirzayev. – T.: Qatortol-Kamolot, 1999.
14. Karimov H. O‘tkir Hoshimov. T.: Yangi asr avlodi, 2001.
15. XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi. – T.: O‘qituvchi, 1999.
16. Rizayev Sh. Jadid dramasi. – T.: Sharq, 1997.
17. Qosimov B. Milliy yug‘onish. - T.: Universitet, 1993.
18. Aliyev A. Istiqlol va adabiy meros – T.; O‘zbekiston, 1997.

Elektron ta‘lim resurslari

1. <http://natlib.uz> –Alisher Navoiy nomidagi O‘zbekiston Milliy kutubxonasi sayti
2. <http://ensiklopediya.uz> – O‘zbekiston Milliy ensiklopediyasi sayti
3. <http://ziyouz.uz> – O‘zbek va jahon adabiyoti portal
4. <http://ziyonet.uz> –O‘zbekiston milliy ta‘lim portali
5. <http://kitob.uz/> - Respublika bolalar kutubxonasi
6. <http://www.kamolot.uz> – “Kamolot” yoshlar ijtimoiy sayti
7. <http://www.infolib.uz> – Respublika Axborot kutubxona markazi
8. <http://referatlar.uz> –Referatlar, testlar, kitoblar va media ta‘lim sayti

UMUMIY PEDAGOGIKA fanining mazmuni

Fanni bo‘ljak o‘qituvchilarni zamonaviy pedagogik fanning nazariy-tarixiy asoslari va o‘qituvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish, O‘zbekiston Respublikasining “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonunida belgilangan talablar asosida ta‘lim-tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real

ta'lim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani nomoyon eta olishga o'rgatish.

Fanning vazifasi:

-talabalarni milliy va innovatsion pedagogik faoliyatni samarali tashkil etishga o'rgatish;

-o'quv-tarbiya jarayonini samarali boshqarish, o'quv-me'yoriy hujjatlar bilan ishlash hamda ta'lim olganlikni tashxis etish qonuniyat va tamoyillari bilan tanishtirish;

-o'quvchilar bilan olib boriladigan korreksion ish yo'nalishlari hamda rivojlanishida nuqsoni bo'lgan o'quvchilarni o'qitish va rivojlantirish mazmunini o'zlashtirish;

-milliy va jahon pedagogik fikrlari taraqqiyoti bilan tanishtirish hamda pedagogik merosdan samarali foydalanish ko'nikma va malakalarini shakllantirish;

-global doirada ta'lim tizimi rivojlanishining holati, asosiy yo'nalishlari va qonuniyatlarini tahlil etish, milliy va xududiy o'ziga xosliklardagi umumiy ko'rinishlarni ochib berish, xalqaro pedagogik tajribaning ijobiy va salbiy jihatlari, milliy pedagogik madaniyatni boyitish shakl va metodlarini aniqlashtirish;

-talabalarni o'qituvchi faoliyatida kasbiy mahoratni tutgan o'rni, mazmun-mohiyatiga doir nazariy bilimlar hamda pedagogik faoliyatning turli ko'rinishlarida o'qituvchining muomala madaniyati, o'quvchilar bilan aloqa o'rnatish va muloqotga kirisha olish metodikasini to'liq o'zlashtirishga erishish.

Umumiy pedagogika fanidan yakuniy davlat attestatsiyasi

sinovining asosiy savollari

- 1.Umumiy pedagogika fanining mohiyati, vazifalari va maqsadi.
- 2.Ta'lim jarayonining tuzilishi.
- 3.Bolalar jamoasini tashkil etish.
- 4.Ijtimoiy ongni shakllantirish metodlari.
- 5.Ta'lim jarayonining tamoyillari.
- 6.Tarbiya jarayonining umumiy metodlari.
- 7.Ta'lim jarayonining metodlari.
- 8.Ta'lim jarayonining maqsadi.
- 9.Tarbiya jarayonini tashkil etish shakllari.
- 10.Shaxs shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar.
- 11.Ta'limni tashxis qilish.
- 12.Estetik tarbiyaning mohiyati, vazifalari va mazmuni.
- 13.Tarbiya jarayonida maktab oila va maxalla hamkorligi.
- 14.Iqtisodiy tarbiyaning mohiyati, vazifalari va mazmuni.
- 15.Tarbiya jarayoni xususiyatlari.
- 16.O'quvchilar jamoasini shakllantirish.
17. Bolalarni oilada tarbiyalash.
- 18.O'z – o'zini tarbiyalash.
- 19.Dars va uni tashkillashga qo'yilgan talablar.

20. Tarbiya jarayonining vositalari.
21. Korreksion pedagogik
22. O'quv dasturi va rejasi.
23. Sharq mutaffakirlari asarlarida komil inson g'oyasining ifodalanishi.
24. Istisodiy tarbiyaning mazmuni.
25. Darsliklar va ularga qo'yilgan talablar.
26. Aqliy tarbiyaning mazmuni, vazifalari.
27. Ta'lim menejment.
28. Ta'limning og'zaki metodlari.
29. Sinf rahbari va uning faoliyati mazmuni.
30. Tarbiya jarayonining mazmuni.
31. Shaxsni rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.
32. Didaktika-pedagogik ta'lim nazariyasi.
33. Pedagogika fanlari tizimi.
34. Ta'limni tashkil etishning asosiy va yordamchi shakllari.
35. Pedagogikada shaxs masalasi.
36. Hozirgi zamon darsi va unga qo'yilgan talablar.
37. Pedagogika fanining predmeti.
38. Davlat ta'lim standarti (DTS).
39. Bolalarni yosh davrlariga bo'lish muammosi
40. Pedagogika tarixi qanday fan?
41. Pedagogika tarixi fanining asosiy o'rganish manbalari.
42. Ta'lim – tarbiyaga birinchi bo'lib ilmiy ta'rif bergan olim?
43. Pedagogika tarixi fani predmeti.
44. Pedagogika fani rivojlanishiga xissa qo'shgan sharq allomalari.
45. “Fozil odamlar shahri ” va “Ruhiiy madaniyat haqida risola” asarlari muallifi kim?
46. Abu Ali ibn Sinoning ta'limiy axloqiy qarashlari.
47. Yusuf Xos Hojibning ta'limiy axloqiy qarashlari.
48. “Qobusnoma” asarida komil inson tarbiyasi.
49. Ahmad Yugnakiy til odobi haqida.
50. Turkiy tilda yaratilgan 1-didaktik asar.
51. Jadidchilik harakati.
52. Amir Temur tuzuklari.
53. Mirzo Ulug'bek mudarisslik faoliyati.
54. “Ma'mun akademiyasi” tashkil etilishi.
55. Farobiy ta'lim-tarbiya haqida.
56. Qadimgi Afina va Spartadagi ta'lim tizimi.
57. A. Jomiyning pedagogik qarashlari
58. Mustaqil O'zbekiston ta'lim tizimi
59. Jahon rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimi
60. Pedagogik faoliyat va uning asosiy xususiyatlari.
61. Ta'lim oluvchilarning majburiyatlari “Ta'lim to'grisida”gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
62. “Ta'lim to'grisida”gi qonunning maqsadini aniqlang?

63. Ta'lim sohasidagi asosiy prinsiplar "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
64. Ta'lim olish huquqi "Ta'lim to'grisida"gi qonunning nechinchi moddasida aks etgan?
65. "Inklyuziv" so'zi qanday ma'noni anglatadi?
66. Rejalashtirish -
67. Estetik tarbiya bu?
68. Quyidagi metodlardan qaysilari ongni shakllantirish metodlariga kiradi: 1) hikoya; 2) pedagoigk talab; 3) etik suhbat; 4) mashq; 5) tushuntirish
69. Mashq, o'rgatish, tarbiyaviy vaziyat tarbiyaning qaysi metodlariga kiradi?
70. Quyidagilardan qaysi biri yuqori darajada uyushgan jamoa hisoblanadi
71. Demonstratsiya – bu:
72. Aniq maqsad hamda ijtimoiy-tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o'stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyo-qarashini tarkib toptirish jarayoni bu.....
73. Estetika so'zining ma'nosi nima
74. Estetik tarbiyaning asosiy vositalarini aniqlang.
75. Shaxsning tabiat, jamiyat va sana'dagi maqsad tarzida idrok etadigan, takomillashgan go'zallik borasidagi bahosining aks etishi nima deb ataladi
76. - ishlab chiqarishdan ajralmagan holda doktorlik dissertatsiyasini tayyorlash va himoya qilish maqsadida mutaxassislikni chuqur o'rganish va ular tomonidan ilmiy izlanishlar bo'yicha falsafa doktori (PhD) yoki fan doktori (DSc) ilmiy darajalari izlanuvchilari uchun OTM va ITMLlarda tashkil etiladigan oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlar bo'yicha oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim shakli
77. Estetik axborotlar oqimi, estetik va axloqiy normalar yig'indisi orqali shakllanadigan va shxsnning buyum , hodisalarga estetik baho berishida yaqqol namoyon bo'ladigan hodisa nima deb ataladi
78. O'qitish metodlarining tasnifini ishlab chiqqan olim kim?
79. Pedagogikaning qaysi sohasi shaxsi va faoliyatida nuqsoni bor bolalarni o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ullanadi?
80. Idrok etish, o'rganish, mashq qilish va muayyan tajriba asosida xulq-atvor hamda faoliyat ko'nikma, malakalarining mustahkamlanib, mavjud bilimlarning takomillashib, boyib borish jarayoni
81. Ongli xatti-harakatning avtomatlashtirilgan tarkibiy qismi;
82. Pedagogikaning fanining obekti – bu...
83. Neyropedagogika bu -
84. Pedagogik antropologiya -
85. Qaysi so'z metod tushunchasining mohiyatini ochib beradi
86. Metod va usul tushunchalari bir narsami
87. (illyustratsiya) metodi ko'rsatilgan qatorni belgilang.
88. Ta'limning ko'rgazmali metodlarini ko'rsating.
89. yangi bilimlarni o'zlashtirish uchun o'qituvchi va o'quvchilar tomonidan foydalaniladigan obyekt.
90. Ta'lim mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlarni belgilang.
91. ma'lum bir fanning mazmunini dastur asosida didaktik talablarga rioya qilgan xolda bayon etuvchi o'quv kitobidir

92. “Dunyodan – bolaga, boladan – dunyoga” kitobining muallifi kim?
93. Hamma narsa uzluksiz ketmaketlikda olib borilishi kerak, bugungi aytganlaringiz kechagisini mustahkamlashi va ertangi aytganingizga yo‘l ochib berishi kerak deb ta’kidlagan olim?
94. Bilimni ma’lum bir tizimda va uzluksiz ravishda berib boorish-bu?
95. Shaxsning muayyan faoliyatni tashkil eta olish qobiliyati-bu....?
96. “Moddiy va ma’naviy hayotni uyg‘un rivojlantirishimiz kerak. Maktab bu borada asosiy bo‘g‘in bo‘lishi lozim. Maktab ta’limini rivojlantirish biz uchun buyuk umummilliy maqsadga, umumxalq harakatiga aylanishi zarur” bu fikrlar kimga tegishli.
97. 2019- yil 23-avgustdagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoyev boshchiligida bo‘lib o‘tgan videoselektorda maktablarda qaysi fan o‘qitilishi ma’lum qilindi.
98. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli Farmon nima to‘g‘risida edi.
99. Ijtimoiy tarbiyaning umumiy qonuniyatlari, muayyan jamiyatda yagona ijtimoiy maqsadga muvofiq yosh avlodni tarbiyalash hamda unga ta’lim berishning mohiyati va muammolarini o‘rganadigan fan qaysi?
100. Ta’lim mazmuni deganda.....
101. Shaxsga to‘g‘ri ta’rif berilgan qatorni toping?
102. Muayyan, aniq maqsad hamda ijtimoiy- tarixiy tajriba asosida yosh avlodni har tomonlama o‘stirish, uning ongi, xulq-atvori va dunyoqarashini tarkib toptirish jarayoni-bu....?
103. O‘quvchilarni nazariy bilim, ko‘nikma va malakalar bilan qurollantirish, ularning bilish qobiliyatlarini o‘stirish va dunyoqarashlarini shakllantirishga yo‘naltirilgan jarayon- bu...?
104. Shaxsning ongida tushunchalar, sxemalar, ma’lum obrazlar ko‘rinishida aks etuvchi borliq haqidagi tizimlashtirilgan ilmiy ma’lumotlar majmui-bu...?
105. Ko‘nikma -...?
106. Malaka-...?
107. Ta’lim- tarbiya natijasida o‘zlashtirilgan va tizimlashtirilgan bilim, hosil qilingan ko‘nikma va malakalar hamda tarkib topgan dunyoqarash majmui-bu...?
108. Rivojlanish – bu..?
109. Maktab yoshidagi bolalarni tarbiyalash va ularga ta’lim tarbiya berish masalalarini o‘rganuvchi fan qaysi?
110. Ko‘rish qobiliyati buzilgan bolalarni rivojlantirish, o‘qitish va tarbiyalash masalarini o‘rganuvchi soha bu..?
111. Ijtimoiy munosabatlar jarayonida pedagogik g‘oyalarning tutgan o‘rni, shaxsni kasbiy va ijtimoiy faoliyatga yo‘naltirish muommolarini o‘rganuvchi fan?
112.- ta’lim muassasalarining o‘quv-tarbiya ishlari jarayonini o‘rganish asosida tadqiq etilayotgan muommo holat aniqlanadi, tajriba- avvali va yakunida qolga kiritilgan ko‘rsatkichlar o‘rtasidagi farq to‘g‘risidagi ma’lumotga ega bo‘linadi.
113. Anketa so‘zining lug‘aviy ma’nosi?
114. Fan olimpiadalari, turli mavzulardagi tanlovlar, maktab ko‘rgazmalari, festivallar, musobaqalar qaysi metodning shakllari hisoblanadi.

115. Ekspriment so'zining lug'aviy ma'nosi to'g'ri ko'rsatilgan qatorni toping?
116. Bixeviorizm ta'limotining asoschisi kim?
117. Inson ko'rib turgan, uning mavjudligini, shakllanishini ta'minlaydigan moddiy va ma'naviy shart-sharoitlarning majmuasi-...?
118. Yosh xususiyatlari deb ...?
119. Bolaning jismoniy va psixik kamoloti qaysi davrlarni o'z ichiga oladi?
120. Qaysi yosh davrida o'yin faoliyatini o'rnini o'qish egallaydi?
121. Katta maktab yoshidagi o'quvchilarning yosh ko'rsatkichlari to'g'ri ko'rsatilgan qatorni aniqlang?
122. Pedagogik jarayonda ishtirok etadigan tizim tarkibiy qismlari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
123. Pedagogik jarayon qonuniyatlari-...?
124. Ta'lim nazariyasi – bu?
125. Didakrikaning asosiy vazifasi nima?
126. Didaktikaning asosiy kategoriyalari qaysilar?
127. Ta'lim vositalari-bu...?
- 128.....-bilim, ko'nikma va malakalarni egallab olishning murakkab jarayoni bo'lib, o'quvchilar intellektual, irodaviy va jismoniy kuch-g'ayratini talab etadi hamda ularning rivojlanishini rag'batlantiradi.
129. Ta'limning mazmunli tamoyillari qaysi qatorda to'g'ri keltirilgan?
130. Jamiyatning shaxsni ma'naviy rivojlanishi darajasiga qo'yilgan talablar, jamiyatning ijtimoiy tajriba va madaniyatini aks ettirgan ijtimoiy buyurtmasi modeli.. bu?
131. Sinflar bo'yicha o'rganilishi lozim bo'lgan o'quv fanlari va shu fanlar uchun ajratilgan o'quv soatlari nimada ko'rsatiladi?
- 132.O'quv fan dasturi asoslanadi?
- 133.Ta'limning binar metodlari muallifi kim?
- 134.Ta'limning bilimlarni o'g'zaki bayon qilish metodlari qaysilar?
- 135.Ta'lim vositalari faoliyat obyektlari bo'yicha necha turga bo'linadi?
- 136.Bundan 350 yil avval vujufga kelgan ta'limni tashkil etish shakli bu?
- 137.Har bir darsning maqsadini aniq belgilash darsga qo'yiladigan talablarning qaysi biriga kiradi?
- 138.Talabalarning bilim,ko'nikma, malaka va axloqiy sifatlarni o'zlashtirish yo'lidagi o'zaro harakatini tashkil etishga asoslanuvchi ta'lim shakli qaysi?
- 139.Tashxis-bu
- 140.O'quvchilar tomonidan mazkur fanning muayyan bob yoki bo'limlarining o'zlashtirilganini tekshirish –bu
- 141.....-aniq maqsad asosida, muayyan holat darajasini sifat va miqdoriy ko'rsatkichlarda belgilashga imkon beruvchi sinov vositasi.
142. Jamoa so'zining lug'aviy ma'nosi nima?
- 143.Jamoaning shakllanish bosqichi nechchi bosqichda kechadi.
- 144.Tarbiyalanuvchilarning xatti-harakati va faoliyatiga salbiy ta'sir kjo'rsatish bilan bog'liq usul bu-...?
- 145.Ta'lim oluvchining intellekti, bilish imkoniyatlarini, iqtidor va qobiliyatlarini rivojlantirishga yonaltirilgan tarbiya –bu...?

146. "Tabiatni muhofaza qilish to'g'risi" dagi qonun qachon qabul qilingan?
147. Atoqli pedagog V.A. Suxomlinskiy qaysi asarida "Men bolalar Alifbe" ni ochib, birinchi so'zini hijjalab o'qishlariga qadar avval dunyodagi eng ajoyib kitob – tabiat kitobini mutolaa etishlarini istardim" deb ta'kidlagan
148. Korreksiya so'zining ma'nosi nima?
149. Defektologiya fani qachondan boshlab mustaqil fan sifatida o'rganilib kelinmoqda?
150. Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar bilan shug'ullanadigan pedagogika sohasi qaysi?
151. Og'ir nutq nuqsonlarini o'rganish oldini olish, bartaraf etish yo'llari, usullarini o'rganadigan fan.
152. Ko'rish qobiliyati zaif bolalar sezgi organlariga tayangan holda barmoqlari bilan qaysi shriftdan foydalanishadi?
153. Tarbiya bu...
154. Qaysi olim fikricha, pedagogik nazariya pedagogik borliqni ayrim tomonlarini izohlovchi, tushuntiruvchi, tashxislovchi vazifalarni bajaradi.
155. Pedagogikani fan sifatida maqsadi qanday ?
156. Pedagogikaning umumnazariy funksiyalari necha xil darajada amalga oshiriladi va ular qaysilar ?
157. Pedagogik tadqiqot metodlari necha turga bo'linadi va ular qaysilar ?
158. Kimning fikricha, shaxs ijtimoiy-tarixiy va insonni ontogenetik rivojlanish mahsuli hisoblanadi.
159. Shaxsni shakllanishiga ta'sir etuvchi omillarga qaysilar kiradi ?
160. Quyidagi qaysi olim «rivojlanish irsiyat, muhit, tarbiyaning o'zaro uyg'unligi ta'sirida aniqlanadi» deb ta'kidlaydi.
161. Ta'lim jarayonini tashkil etishning eng tarixiy qadimiy shakli bu.....
162. Bilimlarni og'zaki bayon qila turib rasmlar, chizmalar, jadvalga o'quvchi diqqatini tortish qaysi metod uchun xos?
163. Didaktikaning asosiy kategoriyalari bu...
164. Ta'lim mazmunini shakllanishini asosiy nazariyalari nechinchi asrda paydo bo'lgan?
165. Standart qaysi so'zdan olingan va uning ma'nosi ?
166. DTS nima ?
167. Qaysi pedagog olimlar inson rivojlanishida irsiyatni rolini inkor etib, yangi tug'ilgan bolani —«toza doska»ga qiyoslaydilar?
168. Sinf-dars tizimining belgilariga nimalar kiradi?
169. "Ta'lim deganda biz o'qituvchilarni o'quvchilar bilan bilimlarini mustahkamlash va o'zgartirishga asoslangan tizimli va rejali ishlarini tushunamiz" quyidagi fikrlar kinga tegishli?
170.-pedagogik borliqdagi pedagogik tizim ichida kechadigan ta'lim, tarbiya, rivojlanish jarayonlarini maqsadini, mazmunini, metod va vositalarini hamda shaklini o'rganuvchi fandır.
171. Konsepsiya nima?
172. Didaktika so'zi qaysi tildan olingan va qanday ma'noni anglatadi?
173. Ta'lim nazariyasining obykti bu...

174.Natural obyektlarga nimalar kiradi?

175.Ya.A.Komenskiy «Didaktikaning oltin qoidasida» ... prinsipiga amal qilish yo'llarini shakllantirdi.

176.... metodini qo'llashda jismoniy jazoni qo'llash, o'quvchilarni urish, kaltaklash, qo'rqitish, g'azablantirish, jismonan va ruhan azoblash, tahqirlash, sha'nini yerga urish kabilar taqiqlanadi.

177.Jamoa hayotining birinchi bosqichi uchun xarakterli hodisa nima?

178.Didaktika ta'lim nazariyasi atamasi sifatida dastlab nechanchi asrda paydo bo'ldi?

179.Ta'lim muassasalarida mehnat tarbiyasini tashkil etishda mehnatning qanday turlaridan foydalaniladi?

180.... o'quvchilar ongi, hayoti, turmush tarziga muayyan jamiyat tomonidan tan olingan va rioya qilinishi zarur bo'lgan tartib, odob, o'zaro munosabat, muloqot va xulq-atvor qoidalari, mezonlarni singdirish jarayoni.

181.Pedagogik jarayon komponentlarini nimalar tashkil qiladi?

182....— o'quvchilarni rivojlanishini ta'minlovchi ta'lim turi hisoblanib, bunda asosiy e'tibor nazariy bilimlarga qaratilgan holda, ta'lim tez va yuqori darajada qurilib, o'quvchilarni o'qitishda materialni ongli anglashni, maqsadga yo'nalganlikni, samaradorlikni, tizimlilikni ta'minlaydi.

183....ta'lim muassasasi jamoasining yuqori boshqaruv organi hisoblanadi.

184.Rivojlanshida turli nuqson (kamchilik)lar bo'lgan o'quvchilarni korreksion o'qitish va tarbiyalash bilan shug'ulanadigan soha

185.Bilimlarni tekshirish va baholash qanday vazifalarni bajaradi?

186....— bu qonunga asoslangan tarbiyaga bo'lgan asosiy talab, pedagog harakatlarini aniqlovchi bosh g'oya hisoblanadi.

187.Sinf-dars tizimi bizning maktablarimizga qachon kirib keldi?

188.Sinf-dars tizimining kamchiliklari berilgan qatorni belgilang?

189.Ta'limni tashkil etish shakllari berilgan qatorni toping?

190.Dars, ma'ruza, seminar, konferensiya, amaliy laboratoriya mashg'uloti, fakultativ mashg'ulotlar, ekskursiya, ishlab chiqarish amaliyoti, mustaqil uy ishi, maslahatlar, to'garak mashg'ulotlari, kurs loyihalari, malakaviy loyihalar-bu..

191....-bu o'qituvchilar va o'quvchilar hamkorligida bilim, ko'nikma va malakalarni o'zlashtirish, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, o'quvchilarni aqliy imkoniyatlarini rivojlantirish maqsadida maxsus tashkil etilgan jarayondir.

192.Progmatizm nazariyasi asoschisi kim?

193... ..mutaxassisning maxsus tayyorlangan faoliyati bo'lib, tarbiyachining kasbiy ongi va ijtimoiy buyurtmadan kelib chiqadigan maqsad va vazifalardan aniqlanadi.

194.O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning «Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida» gi qarori qachon qabul qilingan?

195.Qaysi me'yoriy hujjat o'quv predmetlar bo'yicha beriladigan ta'lim mazmunini o'quvchiga yetkazish uchun ajratilgan o'quv soatlarining minimum hajmidagi miqdorini belgilaydi?

196.Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchi moddasida tarbiyaga ta'rif berilgan?

197.Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchi moddasida ta'limga ta'rif berilgan?

198. Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchisi moddasida ta'lim kampusiga ta'rif berilgan?

199. Ta'lim to'grisidagi Qonunning nechinchisi moddasida ta'lim tizimiga ta'rif berilgan?

200. Davlat ta'lim standartlari va davlat ta'lim talablari Ta'lim to'grisidagi qonunning nechinchisi moddasida keltirilgan?

“Umumiy pedagogika” fanidan o'quv adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati

Asosiy darslik va o'quv qo'llanmalar

№	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar raqami	Turi	ARMdagi soni
1	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika tarixi)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2022	24. 1AA73 P 21	U-5379	100ta
2	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Farsaxonova D.R, Muhammadiyeva S.V, Sheranova M.B.,	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika nazariya)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1SA73 A 98	U-5430	50 ta
3	Abdullayeva B.S, Xoliqov A.A, Sodiqov H.M, Primov Sh.Q, Zarmasov Sh.R	“Umumiy pedagogika”(Pedagogika mahorat)	Darslik	Innovatsiya ziyo 2021	24. 1BA73 A 98	U-5430	50 ta
4	Azixodjaeva N.N.. – T.:	Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat.	Darslik	“Fan va texnologiyalar” nashriyoti, 2006.	24. 1YA76 T91	U-4780	100 ta
5	Hoshimov K., Nishonova S., Inomova M. Hasanov R.	Pedagogika tarixi.	Darslik	O'qituvchi, 1996.	24. 1YA76 T88	U-5880	100 ta
6	Yo'ldashev O'tkir Jumaqo'ziyevich, Abdurashidov Adham Abdulhamidovich	“Umumiy pedagogika”	Darslik	Farg'ona nashriyoti, 2021-yil	24. 1YA73 P 26	U-5779	100ta
7	O'. J.Yo'ldoshev A.Abdurashidov,	Umumiy pedagogika	Darslik	Fan va texnologiya» nashriyoti 2017	24. 1YA73 P 21	U-5679	100ta
8	M.X.Toxtaxodjayeva	Pedagogik mahorat	Darslik	Toshkent: 2014 y.	24. 1YA73 A 98	U-5930	10 ta

9	M.Xushnazarova	Umumiy pedagogika(Pedagogika tarixi)	O'quv qo'llanma	Qo'qon: "Farg'ona". 2021 y.	24.1YA73 T 71	U-4780	100 ta
10	B.Xodjayev	Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti	Darslik	Toshkent: "Sano-standart", 2017 y.	24.1YA73 Q 53	U-5430	10 ta

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ma'naviyat yulduzlari (Markaziy Osiyolik mashhur siymolar, allomalar, adiblar). - T.: A.Qodiriy nomidagi Xalq merosi nashriyoti, 1999.
2. Ismoilova Z. Pedagogikadan amaliy masbg'ulotlar. - T.: Fan, 2001.
3. Piskunov A.I., Istoriya pedagogiki i obrazovaniya. M.: TS «Sfera», 2001.
4. Bolalarni tarbiyalash va soglomashtirish ishlarida pedagogik texnologiya.- Toshkent. 2002.
5. Pedagogikadan amaliy mashqlar va masalalar /O'quv qo'llanma. O'. Asqarova.- Toshkent, Istiqlol, 2005.
6. Xasanboev J, To'raqulov X., Xaydarov M., Isanboeva O. Pedagogika fanidan izohli lug'at. - T.: Fan va texnologiya. 2008.
7. Djuraev R.X. va boshq. Pedagogik atamalar lug'ati. -Toshkent, Fan, 2008.
8. Boshqalardan farqli bola: parvarishlash va rivojlantirish. Shubina A.B.Toshkent. 2009.
9. Niyozov G., Axmedova M. Pedagogika tarixidan seminar mashg'ulotlari. -T.: NOSHIR, 2011.
10. Kaldibekova A.S. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyotidan laboratoriya mashg'ulotlari. - T.: —Fan va texnologiya" nashriyoti, 2013.
11. Pedagogik entsiklopediya I va II jild. — O'zbekiston milliy entsiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti. -Toshkent, 2012.
12. Nogiron bolalarni tarbiyalashda oila va maxsus muassasa hamkorligini ta'minlashning ilmiy-pedagogik asoslari. L.Sh.Nurmuhammedova.- Toshkent.2014.
13. Maxsus pedagogika. Toshkent.: —Fan va texnologiyalar|| 2014.
14. Xalq pedagogikasi. O'quv qo'llanma. M.Mutalipova. -Toshkent, 2015.

Elektron ta'lim resurslari.

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.edu.uz
4. www.ziyo.edu.uz.
5. www.gov.uz
6. www.zivonet.uz
7. www.istedod.uz

Umumiy psixologiya faning mazmuni

Umumiy psixologiya: umumiy psixologiyaning obyekti, vazifalari. Psixologiya tabiiy va ijtimoiy fan sifatida. Psixika haqida tushuncha, psixikaning oriyentirovka qiluvchanlik va boshqaruvchanlik vazifasi. Bosh miya va psixika. Psixika va ong. Psixologiya va falsafa. Sharq mutafakkirlarining psixologik qarashlari. Psixika va ongni tahlil qilish prinsiplari. Hozirgi zamon psixologiyasining tuzilmasi va uning prinsiplari. Psixologiyaning sohalari. Psixologiyaning metodlari va uning tahlili. Faoliyatniig psixologik tahlili. Motivlar va faoliyat. Psixikaning taraqqiyoti. Motivatsiya va emotsiya psixologiyasi. Iroda psixologiyasi. Shaxs psixologiyasi. Shaxs, individ, individuallik tushunchalari. Frustratsiya va shaxsning istiqbol rejalari. Konformizm. Dunyoqarash va e'tiqod. Muloqot psixologiyasi va nutq. Diqqat va uning turlari. Sezgi va idrok. Xotira va xayol. Tafakkur. Muammoli vaziyat va uni hal qilish. Temperament, uning o'ziga xos xususiyatlari.

“Umumiy psixologiya” fanidan davlat attestatsiyasi test sinovining asosiy savollari:

1. Psixologiya fani nimani o'rganadi?
guruhga ajratgan olim qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
3. Psixologiya fan sohalari ko'rsatilgan qatorni toping?
4. Qachon psixologiya fani falsafa fanidan mustaqil fan bo'lib ajralib chiqdi?
5. Bilish jarayonlari qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
6. "Dualizm" oqimining asoschisi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
7. Dualizm talimotining mohiyati nimadan iborat?
8. Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon uchqundan iboratligini ilgari surgan olim?
9. Jon o'z mohiyatiga ko'ra olovsimon atomdan iboratligini ilgari surgan olimni belgilang.
- 10.«Jon qismlarga bo'linmaydi lekin u faoliyatning oziqlanishi, his etishi va harakatga kelishi, aql idrok kabi turlarga oid qobiliyatlarni namoyon qiladi» mazkur fikr kim tomonidan ilgari surilgan?
- 11..Psixikaning eng yuksak darajasi bo'lib u, faqat insongagina xosdir?
12. Bu shunday psixik jarayonlar holatlar yig'indisiki, unda inson o'z xatti-xarakatlariga javob bermaydi, anglamaydi?
- 13.Ong nima?
- 15.Psixika nima?
- 16.Organizmning tashqi va ichki tasurotlariga markaziy nerv tizimi orqali beradigan javob reaksiyasi..... deb ataladi?
- 17.Refleks nima?
- 18.Instinkt bu - ...?
- 19.Tropizm bu -?
- 20.Ong va faoliyat bir-biriga qarama-qarshi ham aynan bir narsa emas ular bir butunlikni tashkil etadi?
- 21.Dastlabki psixologik tadqiqotlar laboratoriyasi qachon kim tomonidan ochildi?

22. Ilk bora test tushunchasi kim tomonidan ishlatilgan?
23. Muloqot – bu...?
24. Monologik nutq nima?
25. Soʻz belgilari tizimi boʻlib, u muloqot jarayonida psixik faoliyat mahsuli boʻlib yuzaga keladi?
26. Pedagog va oʻquvchilarning oʻzaro taʼsir etish usullari yigʻindisi.....?
27. Faoliyat nima?
28. Koʻnikma bu...?
29. Qaysi olim tomonidan "oliy nerv faoliyati" tushunchasini faoliyat tushunchasiga nisbatan qoʻllangan?
30. Tashqi real ishdan ichki ideal ishga oʻtish jarayoni bu.....?
31. Shaxs tushunchasiga toʻgʻri taʼrif berilgan qatorni toping?
32. Xozirgi zamon psixologiyasida shaxs faolligi manbai – bu?
33. Avval.... ongli bajarib, keyinchalik avtomatlashgan xatti-harakatlarga aytiladi?
34. Motiv bu-...?
35. Emotsiya bu -...?
36. Iroda taʼrifini aniqlang.
37. Iroda sifatlarini aniqlang.
38. Individuallik bu...?
39. Diqqatning taʼrifi qaysi javobda toʻgʻri berilgan?
40. Diqqat turlari faolligiga koʻra –?
41. Diqqat xususiyatlari – bu...?
42. Sezgi – bu...?
43. Sezgilar tasnifini aniqlang?
44. Adaptatsiya – bu...?
45. Qorni ochlikni, chanqashni sezish qaysi sezgi turiga oid?
46. Sezgi qanday jarayon?
47. Analizator – bu...?
48. Idrok taʼrifini aniqlang?
49. Sezgi aʼzolarimizga bevosita taʼsir etib turib, ongimizda bir butun holda aks etishiga... deyiladi?
50. Gallyutsinatsiya - bu ...?
51. Yoʻq narsalarni idrok qilish bu?
52. Ilyuziya bu...?
53. Narsa va hodisalarni, uni ayni paytda idrok qilmay esga tushirish.....?
54. Ilgari idrok qilingan narsa va hodisalami takror idrok qilish natijasi?
55. Oʻtmishda idrok qilingan narsalarning his-tuygʻu, fikr va ish-harakatlarning ongimizda qayta tiklanishi..... deb ataladi?
56. Beixtiyor esda qoldirishda qaysi jarayon asosiy rol oʻynaydi?
57. Xotira jarayonini aniqlang?
58. Konformlilik bu...?
59. Faoliyat turlari?
60. Hissiyot bu -...?
61. Oliy hislarni aniqlang?

62. Axloqiy hislarga nimalar kiradi?
63. Idrok qanday psixik jarayon?
64. Psixik faolligiga ko'ra xotira turini aniqlang?
65. Faoliyat maqsadi ko'ra xotira turini aniqlang?
66. Ijodiy xayolning maxsus turi qanday nomlanadi?
67. Odam o'zini oldiga hech qanday maqsad qo'ymasdan irodani ishga solmasdan qandaydir o'z-o'ziga obraz va tasavvurlarni yaratishga.....aytiladi?
68. oldindan belgilangan maqsad asosida iroda kuchini ishga solib, muayyan obraz va tasavvurlarni yaratishga aytiladi?
69. Ijodiy xayolning tilakdagi kelajakka qaratilgan shakli bu?
70. Mazkur xayol turida voqelik aks ettiriladi, orzular amalga oshadi?
71. Amalga oshmaydigan xayol turi qanday nom bilan ataladi?
72. Tafakkur bu-?
73. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, uning yordami bilan biz narsa va hodisalarni fikran yoki amaliy va xususiyatlarni tahlil qilamiz?
74. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, biz narsa va hodisalarning analizda bo'lingan, ajratilgan ayrim qismlarini, bo'laklarini sintez yordami bilan fikran va amaliy ravishda birlashtirib, butun holiga keltiramiz?
75. Shunday bir tafakkur operasiasidirki, bu operasiya vositasi bilan ob'ektiv dunyodagi narsa va hodisalarning bir-biriga o'xshashligi va bir-biridan farqi aniqlanadi?
76. Narsa va hodisalarning belgi va xususiyatlari haqida tasdiqlab yoki inkor qilib aytilgan fikr.....deb ataladi?
77. Tafakkur turlarini aniqlang?
78. Tafakkurning sifati bu-?
79. Uzoq davom etadigan anchagina kuchli hissiy holatdir?
80. Uzoq davom qiladigan va barqaror bo'lgan emotsional holatdir?
81. Stress so'zining ma'nosi nima?
82. Jamiyatning axloqiy yuksalishi insoniyatning manfaatlarini va ideallarini ifodalaydi?
83. Odamning aqliy faoliyati bilan bog'liq bo'lmagan hislar?
84. Odamlar chiroyli narsani ko'rganlarida, shu narsalarni tasavur qilganlarida va ular to'g'risida fikr yuritganlarida ularda paydo boladigan ijobiy hislar bu...?
85. Kishining shunday faolligidirki, bunday faollik oldindan biror maqsad qo'yib va shu maqsadga erishish vositalarini oldindan belgilab, ongli ravishda zo'r berish natijasida voqe bo'ladi?
86. Temperament so'zining ma'nosi?
87. Temperament haqidagi dastlabki ta'limot kim tomonidan yaratilgan?
88. Shaxsning individual psixik xususiyatlariga nimalar kiradi?
89. Asab tizimining kuchli, muvozanatli inert (sustkash), og'ir vazmin tip qaysi temperamentga mos keladi?
90. Xolerik bu...?
91. Xarakter-bu...?
92. Keltirilgan olimlardan qaysi biri xarakterni inson yuz tuzilishiga qarab aniqlashni taklif etganlar?

93. Insoning o'zini xayolan suhbatdoshi o'ziga qo'yish orqali uning kechinmalari va hissiyotlarini tushunishga intilishi. Bunda insonning emosional muammosiga yondashishi tushuniladi?
94. Ikki yoki undan ortiq kishilar o'rtasidagi nutq –?
95. Inson yuz harakatlarining bir qismi bo'lib, u orqali insonning o'ylari, hatti-harakatlari, tasawurlari, xotiriashi, taajjubi va hokazolarda namoyon bo'ladi?
96. Inson tanasi yoki uning qismlari yordamida ifodalanadigan harakatlar tizimidir?
97. Qobiliyatlar nimada namoyon bo'ladi??
98. Biz uning bir narsadan ikkinchi boshqa bir narsaga, faoliyatning bir turidan boshqa turiga o'tishini tushunamiz?
99. Miya fikrlarimizni mahorat bilan boshqarib, inson organizmining beshta asosiy tuyg'ulari.....nazorat qiladi?
100. Xotira jarayonlari ko'rsatilgan qatorni toping?
101. Faoliyatda motiv qanday vazifani bajaradi ?
102. Odanning har xil yosh bosqichlarida psixik rivojlanishining xususiyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'i bu...?
103. Ta'limtarbiyaning psixologik qonuniyatlarini o'rganadigan psixologiya tarmog'ibu ...?
104. "Biz bolalarni o'rgana olmasdan turib, tarbiyalay olmaymiz" ushbu fikr muallifi kim?
105. Yosh psixologiyasining predmeti?
106. Yosh psixologiyasi sohalari keltirilgan qator?
107. "Inson tarbiya predmeti sifatida" nomli asar muallifi?
108. E.Erikson bo'yicha 3davr nima deb nomlanadi?
109. Senzitiv davr bu....?
110. Yosh va pedagogik psixologiya fan sifatida qachon taraqqiy etib rivojlangan?
111. Tashkiliy metodlarni tarkibiy qismlari keltirilgan javobni toping?
112. Yosh psixologiyasining asosiy metodologik tamoyillari bu....?
113. E.G'. G'oziev bo'yicha yosh davrlari nechta turi ko'rsatilgan?
114. Yosh va pedagogik psixologiya fanini taraqqiy etishda o'zbekistonlik olimlar ko'rsatilgan qatorni toping.
115. .
116. Ontogenez bu...?
117. Prenatal davr qanday davr?
118. Ona qornida rivojlanishi nechta bosqichni o'z ichiga oladi?
119. Test metodi birinchi bor kim tomonidan nechanchi yilda fanga kiritilgan?
120. "Men", "o'zim" konsepsiyasi bolada qaysi yosh davrida vujudga keladi?
121. Ilk bolalik davri nech yoshlarni o'z ichiga oladi?
122. Inglizcha bolalik davri, sinning asosiy faoliyatidir. Bu qaysi metod turi?
123. Maktabgacha yosh davri nech yoshlarni o'z ichiga oladi?
124. Maktabgacha yosh davri nech bosqichni o'z ichiga oladi?
125. Maktabgacha yosh davrining asosiy faoliyati bu...?
126. Maktabgacha yosh davrining asosiy xususiyati bu....?

127. Bolaning o'yin jarayoni va uni tashkil qilishda tajriba, bilim va ko'nikmalardan ijodiy foydalanishi....
128. Ijodiy o'yin turlari ko'rsatilgan qatorni toping?
129. Maktabgacha yoshidagi bolalar diqqatini qaysi turi rivojlangan bo'ladi?
130. Bolalardagi predmetni idrok qilish necha oydan boshlanadi?
131. Bolaning qaysi faoliyatida aqliy harakatlari tarkib topa boshlaydi?
132. Bolaning shaxsi va shaxsiy xislatlari qaysi davrda rivojlanadi?
133. Kichik maktab yoshi davriga necha yoshgacha bo'lgan davr kiradi?
134. Kichik maktab yoshida o'quv jarayonida asosan o'qituvchilar nimani talab qiladi?
135. Kichik maktab yosh davrining asosiy faoliyat turi?
136. Kichik maktab yosh davrining asosiy xususiyati?
137. Bolaning psixik faoliyatni *rejalashtirish, boshqarish, nazorat qilish kabi* murakkab shakllariga javob beradigan maxsus bo'limlari necha yoshda to'liq rivojlanadi?
138. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi faolligining nech xil ko'rinishi mavjud?
139. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi Jismoniy faolligi bu...?
140. Kichik maktab yoshidagi o'quvchi Psixik faolligi bu...?
141. Kichik maktab yoshi davrida qanday xotira rivojlanadi?
142. Kichik maktab yoshidagi bolalarni tafakkuri, nutqi, uning qaysi psixologik jarayon bilan rivojlanadi?
143. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda qanday ko'nikmalar vujudga keladi?
144. 6- 7 yoshdagi normal rivojlanayotgan bola o'z nutqida nechtagacha so'z boyligidan foydalanadi?
145. Bu metod ijtimoiy psixologiya metodi bo'lib qo'yilgan savollarga javob olishga va buning natijasida ma'lumot olishga mo'ljallangan metoddur. Qaysi metod haqida gap boryapti?
146. "Akseleratsiya" so'zining ma'nosi nima?
147. Empirik metod nimaga asoslanadi?
148. O'smirlik yoshida o'zaro munosabatlarning xususiyatlari va «tanglik» davrining kechishi nima bilan aniqlanadi?
149. O'smirlik yoshi necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
150. O'smirlik davri qanday psixologik ko'rinishlari bilan xarakterlanadi?
151. O'smirlik davrini " psixik rivojlanishdagi krizis » deb nomlagan olim?
152. O'smirlik davri necha bosqichga bo'linadi?
153. Xarakter aksentuatsiyasi tushunchasini fanga kim tomonidan olib kirilgan?
154. O'tish davrining inqirozi haqidagi nazariya asoschilari?
155. Qaysi davrda bolalikdan kattalik holatiga ko'chish jarayoni sodir bo'ladi?
156. Qaysi faoliyat o'smirda yuksak axloqiy xis tuyg'ularni vujudga keltiradi?
157. O'smirlik davrida xotira jarayonining qaysi turi rivojlanadi?
158. O'smirlik davrida men obrazlarining qaysi turlari shakillanadi?
159. O'smirlik davrining asosiy faoliyati bu...?

160. Ta`surotni qabul qilib oladigan retseptorlar hamda javob reaksiyasini qaytaruvchi organlar bilan bog'laydigan *sezuvchi nervlar bu...?*
161. Ilk o'spirinlik yoshi necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
162. Ilk o'spirinlik davrida shaxs motivatsion sohasining rivojlanishiga urg'u bergan olim?
163. Kim tomonidan 1920 yilda o'spirinlik haqida nazariyalar ko'pligi ta'kidlangan va 3ta yirik yo'nalishlarni ajratib ko'rsatgan?
164. Qaysi davr umumiy va maxsus layoqatlarning rivojlanishi bilan xarakterlanadi?
165. Qaysi davrda odamning fuqaro sifatida shakllanishi uning ijtimoiy jihatdan yetilishi o'z taqdirini o'zi hal qiladi, ijtimoiy hayotida faol ishtirok etish davri qaysi?
166. Pubertat bu..?
167. Dismorfofobiya bu..?
168. Yoshlik davri nechi yoshlarni o'z ichiga oladi?
169. Yoshlik davrining asosiy faoliyat turi...?
170. Sezgirlikning barqarorlashuvi necha yoshgacha davom etadi?
171. B.G. Ananov bo'yicha tadqiqot metodlari nech guruhga bo'linadi?
172. Bola taraqqiyotining ikki zonasini ajratib ko'rsatgan olim?
173. "Ong faoliyatda paydo bo'lib, faoliyatda shakllanadi" degan fikr muallifi bu...?
174. G.S. Abramova bo'yicha yosh davrlari nechta turi ko'rsatilgan?
175. yani uzluksiz metodi yordamida subektiv omillarning o'ziga xosligini, ijtimoiy muxitning sinaluvchiga tasiri o'rganiladi bu qaysi metod turi?
176. Elkonin harakatli o'yinlarning foydalari, mazmuni, o'zaro bog'liqligidan kelib chiqib ularni necha guruhga ajratgan?
177. Freydzizm yo'nalishiga kim asos solgan?
178. Inson yoshiga qarab sezgirlikning barqarorlashuvi 2550 yoshgacha davom etishligini aniqlagan olim bu....?
179. Anketa metodi qanday usulda o'tkaziladi va nechta guruhga bo'linadi?
180. Pubertat (jinsiy yetilish) davri necha yoshlarni o'z ichiga oladi?
181. Yosh davrlari to'g'ri tasniflangan qatorni aniqlang?
182. Kichik yoshdagi o'quvchilarni xotirasi kattalarning xotirasidan...?
183. Maktabgacha davrdagi bolalarda qanday psixik jarayon rivojlanadi?
184. Nechanchi sinfdan boshlab o'qishga qiziqish differensiyalashadi?
185. Normal bola necha oydan yura boshlaydi?
186. O'quv jarayoni ko'proq qaysi sinf o'quvchilarini o'ziga jalb qiladi?
187. O'sish nima?
188. Obrazli xotira qaysi davrda kuchli rivojlanadi?
189. Bola shaxsida qaysi bilish jarayoni orqali bolada yozma nutq paydo bo'ladi?
190. Qaysi davr bolaning nutq va nutq faoliyati to'g'ri maqsadga muvofiq rivojlanishi bosqichi hisoblanadi?
191. Yetuklik davrining birinchi bosqichi qaysi yosh oralig'ini qamrab oladi?

192. Yetuklik davrida shaxs faoliyatining asosiy xususiyati nima?
 193. Yetuk shaxsda javobgarlik hissi qanday kengayadi?
 194. Yetuklik davrida “o‘ziga hisob berish” nimani anglatadi?
 195. 33–35 yoshlarda kuzatiladigan muhim psixologik o‘zgarish nima bilan bog‘liq?
 196. Yetuklik davrida faoliyat samaradorligi asosan nimaga tayanadi?
 197. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichi qaysi yoshlarni qamrab oladi?
 198. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida mehnatga munosabat qanday o‘zgaradi?
 199. Yetuklik davrining ikkinchi bosqichida hayot tajribasi nimani ta’minlaydi?
 200. Yetuklik davrida “Men” obrazi nechta asosiy ko‘rinishda namoyon bo‘ladi?
 201. Retrospektiv “Men” nimani ifodalaydi?
 202. Yetuklik davrida o‘zini anglashning bosh mezoni nima?

“ Umumiy psixologiya ” fani bo'yicha o'quv adabiyotlar va elektron ta'lim resurslari ro'yxati

Asosiy darsliklar va o‘quv qo‘llanmalar

No	Muallif	Adabiyot nomi	Nashr yili	Adabiyotning ARMdagi shifri	Adabiyotning ARMdagi inventar raqami
1.	Z.T.Nishonova, N.G'.Kamilova, D. U.Abdullayeva, M.X.Xolnazarova.	Rivojlanish psixologiyasi. Pedagogik psixologiya.	Toshkent. 2017	88.4	y/k 40406/1
2.	Ivanov I., Zufarova M.	Umumiy psixologiya.	O‘z.FMJ, 2008	88.3 1-98	Y- 6858/100
3.	Xaydarov F.I., Xalilova N.	Umumiy Psixologiya	/darslik/ Toshkent – “Innovatsiya - ziyo” - 2021	88 3 ya73	922257/1
4.	Yugay A.X., Mirashirova N.A	Общая Психология	T., Fan va texnika markazi, 2012.	88.3 Ю 15	У-7586/8
5.	Jalilova S.	Taraqqiyot psixologiyasi va differensial	Darslik. Innovatsiya 2020	88.83	322451- 322455

		psixologiya			
6.	Do'stmuxamedova Sh. A Nishonova Z.T., Jalilova S.X., Sh.K. Karimova., Sh.T. Alimbaeva	Yosh va pedagogik psixologiya	T. TDPU, 2013 .	88.574 Ë 83	Y-7586/8
7.	O.Tolipova	Umumiy psixologiya	"Ilm va fan" nashryoti 2023.	88.4	88.3ya-ua-722
8.	D. Saliyeva	Ontogenez psixologiyasi	"Farg'ona" nashryoti 2024	88.2 Ya73	y/k1155/1-30

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Maxsudova M.A. Muloqot psixologiyasi. T., 2006
2. Nishanova Z, Psixik taraqqiyot diagnostikasi. T., TDPU, 2004
3. Nishonova Z.T., Tulyaganova S.T., Ubayduilaev A.X. "O'smirlik davrida o'quvchi holatining namoyon bo'lishi". T.TDPU, 2009.
4. G'oziev E.G'. Ontogenez psixologiyasi .-T.: Noshir. 2010. 359 b.

Elektron ta'lim resurslari

1. www.childpsv.ru
2. www.edu.uz
3. www.flogiston.ru
4. www.pedagog.uz
5. www.psychology.uz
6. www.psychology.net.ru
7. www.psvcatalog.ru
8. www.psychology.net.ru
9. www.tdpu.uz

Barcha ta'lim yo'nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun mataxassislik fanlardan yakuniy davlat attestatsiyasini test shaklida o'tkazish tartibi va baholash mezonlari

Yakuniy davlat attestatsiyasi test shaklida o'tkaziladi. **Umumiy pedagogika** 20 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi. Psixologiya nazariyasi va tarixi jami 20 ta savol bo'lib, har bir savolga 1 balldan jami 20 ball beriladi. **Yakuniy davlat attestatsiyasi o'tkazish uchun har bir savolga bir daqiqa (misol va masalalar qatnashgan savollar uchun ikki daqiqa) vaqt beriladi.**

Talabalarning yakuniy davlat attestatsiyasi natijalari quyidagi baholash jadvali asosida amalga oshiriladi:

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dan kam	60 dan kam

Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo‘yilgan bahodan norozi bo‘lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi baholar e‘lon qilingan kundan e‘tiboran 24 soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o‘rtasida baholash ballari bo‘yicha yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko‘rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

EDU-DEPARTMENT.KOKANDSU.UZ tizimi orqali ERI bilan tasdiqlangan

Qo'qon davlat universiteti

Hujjat kodi: YADA0022

Kafedra mudirlari tasdig'i

Kafedra mudiri
(O'zbek tili va adabiyoti)

Tasdiqlangan

TUXTASINOVA ODINAXON
YUSUPOVNA

2026-03-18 06:12:23

S/N: 78F4DAA8

Dekanat va Boshqarma tasdig'i

Fakultet dekani

Tasdiqlangan

JAMOLITDINOVA DILNOZA
MIRXOJIDINOVNA

2026-03-23 10:00:51

S/N: 78648A86

O'quv-uslubiy boshqarma

Tasdiqlangan

BARATBAYEV BEKZOD BATIROVICH

2025-10-29 10:04:43

S/N: 78E806EB